

6. møde i forskningsudvalget: tirsdag, den 21. november 2023, kl. 9.00–11.30

REFERAT

Sted: D118 og digitalt i Teams.

Deltagere: Claus Holm, Kristine Kabel, Eva Gulløv, Søren Smedegaard Bengtsen, Jonas Lieberkind, Karen Valentin, Hanne Knudsen, Henrik Nitschke.

Afbud: Lars Emmerik Damgaard Knudsen, Dorte Kousholt.

Gæster: Carsten Henriksen & Vibe Abildtrup Middelboe fra Kommunikation

Dato: 12. december 2023
Ref: HN

Side 1/6

Udkast til referat

1. Godkendelse af dagsorden. V./CH

Ad. 1:
Godkendt.

2. Drøftelse af forslag til ny sammensætning af forskningsudvalget pr. 1. februar 2024.

V./CH & KV

Bilag: Notat om ændring af Forskningsudvalgets sammensætning.

Ad 2:

CH orienterede om, at baggrunden for ønsket om at ændre sammensætningen af udvalget er, at der pr. 1. februar 2024 foretages en sammenlægning af afdelinger, så der efter denne dato kun vil være fire i stedet for seks afdelinger. Der er derfor kun fire afdelinger, der skal repræsenteres i udvalget fremover. Desuden er der et ønske fra institutledelsen om, at forskningsprogrammer og -centre igen repræsenteres direkte i udvalget i stedet for, at disse er repræsenteret af viceinstituteder for forskning, der pt. også leder arbejdet i denne gruppes Forum for Forskning.

Institutledelsen havde behandlet punktet dagen før mødet i Forskningsudvalget, og her blev det indstillet, dels at afdelingerne skulle have mere tid til at vælge deres fremtidige repræsentanter, dels at forskningsprogram- og centerlederne kun bør have én repræsentant hver, så det samlede Forskningsudvalg ville komme til at bestå af:

- fire afdelingsrepræsentanter,

- en repræsentant for forskningsprogramlederne,
- en repræsentant for centerlederne,
- en repræsentant for ph.d.-programlederne.

Altså som nu syv medlemmer af Forskningsudvalget ud over institutleder og viceinstitutleder for forskning.

Udvalget havde følgende kommentarer og spørgsmål:

- Hvad betyder det reelt, at Forum for Forskning nedlægges?
- Det er vigtigt også at tænke i ressourcer, så den nuværende størrelse er måske meget fin, hvis der sikres den nødvendige repræsentativitet.
- Bliver afdelingerne for dårligt repræsenteret, hvis de meget store afdelinger kun har en repræsentant?

CH svarede, at programledere og centerledere hele tiden har mødtes med institutleder eller viceinstitutleder for forskning, også før skabelsen af Forum for Forskning, og det er tanken, at der fortsat skal være møder i regi af viceinstitutleder. Når Forum for Forskning ønskes nedlagt som formelt organ, er det for at undgå tendensen til dobbeltbehandling af de spørgsmål, som hører hjemme hos Forskningsudvalget. Forskningsudvalget er det formelle og privilegerede organ som rådgiver for institutleder, institutledelsen og fakultetsledelsen om alle spørgsmål vedrørende forskningen på DPU og ARTS, så ideen er, at der ikke skal være et konkurrerende organ til Forskningsudvalget.

CH sluttede punktet med, at institutledelsen vil komme med en ny indstilling til sammensætning af Forskningsudvalget og ændret startdato for, hvornår den nye sammensætning vil være gældende.

3. Drøftelse af udkast til protokol for forskningsevaluering på de tre Arts-institutter.

V./CH og KV.

Bilag: Udkast til Arts protokol for forskningsevaluering 2024-2025. (eftersendes).

Ad 3:

KV orienterede om, hvad der er sket, siden Forskningsudvalget sidst behandlede spørgsmålet. Institutterne har indsendt deres ønsker til evalueringsproces, og det vedlagte notat er fakultetets udkast til sammenkrivning af de tre institutters indstillinger. Der skal være en fælles overordnet proces på de tre institutter. De nuværende afdelinger, betegnet 'fagmiljøer', laver det grundlæggende evalueringsarbejde på institut-

terne. Dette vil blive suppleret med opdaterede versioner af de forskningsevalueringer, som forskningsprogrammer og -centre leverede i 2022. Fagmiljøerne laver reflekterede selvevalueringer med inddragelse af data på aggregeret niveau. Der vil ikke indgå data på individniveau. Instituttet skal lave en samlet evalueringsrapport med bilag til det internationale evalueringspanel, der bygger på fagmiljøernes selvevalueringer. Evalueringspanelet tænkes ikke at lave en længere rapport med analyser af de enkelte fagmiljøer, men udfærdiger i stedet en række anbefalinger til instituttet. Instituttet udfærdiger herefter instituttets samlede evalueringsrapport til fakultetet med inddragelse af evalueringspanelets anbefalinger.

CH tilføjede, at der er tale om en bunden opgave, og en opgave der skal give mening, som rektor formulerede det på sit nylige besøg på DPU. Procesprotokollen og tidsplan skal relativt hurtigt på plads, da det er vigtigt, at evalueringen er tæt på afsluttet, når det forestående arbejde med kandidatreformen for alvor vil trække på instituttets ressourcer fra formentligt sidst i 2024. Det internationalt sammensatte evalueringspanel vil bestå af 3-5 medlemmer, som instituttet selv vælger.

Evalueringen vil have fem overordnede temaer: 1) publicering 2) eksterne forskningsmidler 3) internationalisering 4) interdisciplinær forskning 5) forskningens samfundsmæssige 'impact'.

Udvalget havde følgende kommentarer og spørgsmål:

- Det er vigtigt med en pragmatisk tilgang, så vi ikke bruger alt for mange tidsressourcer.
- Temaet om interdisciplinaritet kan være en fordel for DPU, da næsten al forskning er interdisciplinær på DPU.
- Ikke entydig opbakning til det synspunkt, da flere hævdede, at store dele af forskningen er mono-disciplinær og fx tæt knyttet til fx pædagogisk psykologi, antropologi, sociologi eller fagenes didaktik.
- Hvordan har man tænkt sig at måle på samfundsmæssig gennemslagskraft (impact)?
- I forhold til impact bør vi være proaktive og synliggøre alle de måder, vi interagerer med det omgivende samfund. Vi er gode til det, og det skal vi demonstrere på forskellige måder.
- Impact kan måske også forstås gennem de måder, hvorpå vi har udviklet vores uddannelser, så vores kandidater går ud i praksis med relevant forskningsbaseret viden og kompetencer?

4. **Orientering om og drøftelse af problemstillinger ved forsknings- (og personale) ledelse af midlertidigt ansatte (postdocs)**

V./KV

Bilag: PPT-præsentation.

Ad 4:

KV orienterede om baggrunden for at tage problemstillinger op vedrørende forsknings- og personaleledelse af midlertidigt ansatte, primært postdocs.

Pt. har DPU 27 postdocs, hvor vi for få år siden som regel havde 4-7 postdocs, så postdocs fylder mere på instituttet i dag end tidligere. I modsætning til ph.d.'erne, der følges rimeligt tæt med halvårsevalueringer og systematisk vejledning, er der ingen faste procedurer for, hvordan postdocs 'ledes'. Da postdocs stort set altid ansættes i eksternt finansierede projekter, er ledelsesansvaret placeret hos forskningslederen af projektet, men der er usikkerhed om, hvilke ledelsesmæssige greb vedkommende kan tage i brug?

Se vedlagte PPT med flere detaljer fra oplægget.

Udvalget havde følgende kommentarer og spørgsmål:

- Problemet genkendes i miljøerne, hvor der var flere, der havde oplevet udfordringerne på tæt hold.
- Kan flere postdocs få tilbudt pædagogikum, så de kan arbejde frem mod lektorkvalificering?
- Hvilke ledelsesgreb har en forskningsleder, der ikke har noget personaleansvar.
- Ansvar for postdocs bør ligge i afdelingen, da der ikke er andre steder at placere det.
- Kan forskningslederne ikke deltage i postdoc'ens MUS sammen med afdelingslederen?
- Måske bør der på instituttet være obligatoriske tiltag over for helt grønne forskningsledere, fx kort introkursus, mentorordning, etc.

CH og KV afsluttede punktet med at gøre opmærksom på, at problemstillingen i nær fremtid diskuteres på tværs af institutterne på Arts med henblik på at udforme en egentlig politik over for postdocs.

5. **Politik ift. økonomisk støtte til artikler der skal publiceres under open access.**

V./CH

Bilag: PPT-præsentation fra det Kgl. Biblioteks besøg i forskningsudvalget den 13. december 2021.

Ad 5:

På grund af tidsmangel blev punktet udsat.

6. Drøftelse af DPUs synlighed i forhold til omverdenen.

V./CH

Carsten Henriksen & Vibe Abildtrup Middelboe fra AU Kommunikation præsenterer og kommenterer udvalgte tal, der på forskellige måder demonstrerer DPU-forskningens synlighed (medier, website, nyhedsbreve, Pædagogisk Indblik, Asterisk, etc.).

Ad 6:

AU Kommunikation præsenterede udvalgte tal om DPUs synlighed (der henvises til vedlagte slides for detaljer).

CH indledte med, at vilkårene for 'kampen om opmærksomhed' har forandret sig, bl.a. har de sociale medier en helt anden rolle end tidligere og nogle af vores konkurrenter har opgraderet deres kommunikationsafdelinger m.v. CH plæderer selv i fakultetsledelsen for, at Arts skal gøre mere i forhold til at sikre gennemslagskraft i offentligheden, i politiske fora, m.v.

Udvalget havde følgende kommentarer og spørgsmål:

- Mange undgår medierne og vælger fx ikke at have et tilgængeligt mobilnummer.
- Bør vi klæde forskerne bedre på i forhold til, hvordan de skal håndtere kommunikationsopgaven, der nogle gange også kan udvikle sig til at skulle kunne navigere i hidsige debatter, der rækker langt ud over klassisk forskningsformidling?
- Hvordan sikre troværdig forskningskommunikation, når du som forsker træder ind i et journalistisk system, der har sine egne logikker, der ikke er forskningens?

7. Orientering

- i. Danske Universiteter har indgået en aftale med de seks største private fonde, der sikrer bedre inddækning af indirekte omkostninger i eksternt finansierede projekter fra disse fonde. Konkret vil fondene betale 200.000 kr. i 'overhead' pr. årsværk nyansat ph.d.-studerende/postdoc.

- ii. Folketinget har udmøntet Forskningsreserven for 2024. Der er bl.a. afsat midler til
 - 1) Udsatte børn og unge samt mistrivsel (55 mio. kr.)
 - 2) Læring og trivsel i grundskolen (30 mio. kr.)
 - 3) Stærkere forskningsmiljøer for erhvervsskolerne, arbejds-pædagogik og praksislæring (35 mio. kr.)
 - 4) Fri, grøn forskning (136 mio. kr.)

Bilag: Aftaler om fordeling af forskningsreserve mv. i 2024

8. Eventuelt.

Ad 8:

Intet under eventuelt.

CH, KV, HN, den 12. december 2023

Forskningsorganisering pr. 1. februar 2024 på DPU

Ved overgangen fra seks til fire afdelinger på DPU pr. 1. februar 2024 er der behov for en ændring af Forskningsudvalgets sammensætningen, hvis udvalget ikke skal blive til et decimeret udvalg med en svækket repræsentativitet set i lyset af instituttets størrelse.

Forslag til ny sammensætning af Forskningsudvalg pr. 1. februar 2024

Det nuværende udvalg har følgende 9 medlemmer plus sekretær:

- Institutleder
- Viceinstitutleder for forskning
- En af de to ph.d.-programledere, pt. Lars Emmerik Damgaard Knudsen
- Repræsentanter for hver af de seks afdelinger:
 - a) Pæd. Psyk.: Dorte Kousholt
 - b) Pæd. Antro.: Eva Gulløv
 - c) Pæd. Soc.: Jonas Lieberkind
 - d) Gen. Pæd & Pæd. Filo.: Søren Smedegaard
 - e) Udd. Vid.: Hanne Knudsen
 - f) Fagdidaktik: Kristine Kabel
- Sekretær: Forskningskonsulent, pt. Henrik Nitschke

Forslag til Forskningsudvalgets sammensætning pr. 1. februar 2024:

Det foreslås, at DPUs nye Forskningsudvalg pr. 1. februar 2024 får følgende sammensætning (11 medlemmer plus sekretær):

- Institutleder
- Viceinstitutleder
- En af de to ph.d.-programledere
- Fire afdelingsrepræsentanter
- Fire repræsentanter for instituttets fem forskningsprogrammer og fire centre (vælges internt i kredsen)
- Sekretær

Forslag om nedlæggelse af Forum for Forskning

Det foreslås, at Forum for Forskning nedlægges som en del af instituttets *officielle* forskningsorganisering.

Forummet blev oprettet i forbindelse med, at forskningsprogram- og centerledere trådte ud af Forskningsudvalget i forbindelse med den nye forskningsorganisering på DPU september 2022. I perioden frem til nu har viceinstitutleder for forskning repræsenteret forskningsprogram- og centerlederne i Forskningsudvalget, men med den nye sammensætning af Forskningsudvalget er kredsen

af forskningsledere direkte repræsenteret i Forskningsudvalget, hvorfor behovet for et officielt organ er forsvundet.

Forummet har endvidere fungeret som et erfaringsudvekslingsorgan for instituttets forskningsprogram- og centerledere under ledelse af viceinstituttleder for forskning.

Viceinstituttleder for forskning vil fortsat mødes med forskningslederne med jævne mellemrum for at sikre erfaringsudveksling med henblik på at styrke den institutionelle forankring af forskningen i programmer/centre og sikre rammer for udvikling af forskningsledernes ledelseskompetencer.

På samme vis vil viceinstituttleder for forskning mødes med instituttets to ph.d.-programledere med jævne mellemrum.

X

Den internationale evaluering af forskningen på Aarhus Universitet 2024 – 2025

Faculty of Arts

Protokol

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Fælles rammer	3
Evalueringsstemaer	5
Selvevaluering.....	6
Internationale panelbesøg	6
Opfølgning	7
Bilag.....	8
Bilag 1: Anbefalinger fra de Akademiske Råd	9
Bilag 2: Projektbeskrivelse inkl. styregruppe på fakultetsniveau	13
Bilag 3: Tidsplan for evalueringen	18
Bilag 4: Datagrundlag.....	19
Bilag 5: Oversigt over data, der understøtter vurdering af temaer/målepunkter.....	21
Bilag 6: Skabelon for fakultetets forskningsevalueringsrapport.....	22
Bilag 7: Skabelon til selvevalueringsrapport på institutniveau.....	23
Bilag 8: Vejledning til de eksterne bedømmelsespaneler.....	24
Bilag 9: generisk program for panelbesøg.....	25
Bilag 10: Opfølgningsskabelon.....	26

Indledning

Processen for den internationale evaluering af fakultetets forskning løber fra ultimo 2023 til ultimo 2025.

I den periode sker der planlægning, datatræk, gennemførelse (selvevalueringer og panelbesøg), afrapportering, aflevering og begyndende opfølgning ift. evalueringen. Evalueringen gennemføres institutvis og samles og bearbejdes på fakultetsniveau. Derefter forelægges en koncentreret version for universitetets forskningsudvalg og øverste ledelse og bringes til universitetets bestyrelses kendskab.

Der er ikke i universitetsloven et krav om regelmæssige internationale forskningsevalueringer i modsætning til det lovkrav, der er for ph.d.-området, men i de fælles rammer på AU forventes en lignende regelmæssighed, f.eks. hvert femte år. I det følgende gennemgås udmøntningen af de fælles AU-rammer for Arts' forskningsevalueringens vedkommende.

Fælles rammer

Evalueringen gennemføres med inddragelse af idéerne for fornyelse af forskningsevalueringsskemaerne, sådan som de f.eks. er beskrevet på europæisk niveau i Agreement on Reforming Research Assessment, <https://coara.eu> og sådan som de er drøftet i universitetets fem akademiske råd under overskriften 'meningsfuld forskningsevaluering'.

Formålet med forskningsevalueringerne er ligesom tilsvarende evalueringer på uddannelsesområdet at lære af dem og at bruge dem til at sikre en forsat høj kvalitet af den forskning, der danner grundlag for al aktivitet på fakultetet, herunder også uddannelse og formidling.

Evalueringsskemaerne for denne forskningsevaluering er de tre institutter, som hver udarbejder en evalueringsskema, der gøres tilgængelig for alle medarbejdere. Som del af dette forventes afdelingerne at udarbejde evalueringer, der er mere fagnære end institutniveauet tillader det og som kan lægges ved som bilag i en institutevaluering, som er struktureret mere tematisk omkring centrale dimensioner af forskningen. Den samlede evaluering af fakultetet skal nemlig foreligge som ét produkt og i dette vil institutrapporterne blive indarbejdet i forkortet form. Det er alene denne kortere version, som forventes offentliggjort. For både institutevalueringerne som fakultetsevalueringen gælder, at de ikke er tænkt at rumme sammenligninger på individniveau.

Forskningsevalueringen gennemføres på de tre institutter med udgangspunkt i fem temaer, der er som følger:

1. Publicering
2. Forskningsideer og ansøgningsmønstre
3. Samfundsmæssig og politisk gennemslagskraft af forskningen

4. Talentudvikling (ph.d. + postdoc)
5. Interdisciplinaritet

I en anerkendelse af deres tværgående karakter bør *diversitet* og *internationalisering* indgå som evalueringsparametre i evalueringen af alle fem temaer og således både i datagrundlaget og drøftelserne.

Instituttet nedsætter en styregruppe, der er ansvarlige for gennemførelsen af instituttets evaluering. Denne styregruppe refererer til en fakultetsstyregruppe for evalueringen.

Selvevalueringen på institutterne sker på baggrund af data leveret af fakultetet og gennem tematisk styrede samtaler i miljøerne. Instituttet samler disse drøftelser i en selvevalueringsrapport, der sendes til et internationalt panel (bilag 8, terms of reference for panelernes arbejde) samt til fakultetsstyregruppen (til orientering).

Det internationale panel udfærdiger på baggrund af selvevalueringsrapporten samt bilag og et tre-dages besøg på instituttet en evalueringsrapport i form af en række konkrete anbefalinger. Panelets rapport sendes til institutstyregruppen til faktatjek og derefter til fakultetet sammen med selvevalueringsrapport og bilag.

På baggrund af de tre institutters evalueringer, inkl. panelernes rapporter, udfærdiges en sammenfattende fakultetsrapport. I forhold til en række konkrete data kan der henvises til de årlige forskningsrapporter.

Evalueringen er tænkt som både beskrivende og visionsbåret. Både selvevaluering og ekstern panelevaluering skal observere og vurdere status for forskningskvalitet i lyset af de seneste års udvikling, men både fakultetsbefolkning og panelmedlemmer vil blive opfordret til at reflektere over levedygtigheden og udviklingsmulighederne i instituttets forskningsaktiviteter og -prioriteter i lyset af den forventede fremtidige udvikling inden for forskningsområderne og de rammer, som miljøerne tilbyder. Det kan ske ud fra SWOT-analyser, hvor det er meningsfuldt.

For alle temaer gælder det, at de bør vælges ud fra et reelt behov for læring og udvikling. Temaerne kan således afspejle specifikke strategiske forskningsprioriteter og styrkefelter, områder med særlige udfordringer, oplagte udviklingsmuligheder eller særlige behov for ekstern vurdering og rådgivning. Kort sagt afspejler valget af de fem temaer et ønske om at 'måle', om vi rent faktisk gør, hvad vi har tænkt os – og hvordan vi kan gøre det bedre.

Evalueringstemaer

Evalueringen er organiseret omkring fem temaer fælles for fakultetets tre institutter.
Disse er:

- Forskningspublikationer, hvilket indbefatter en evaluering af mængde, type og sprog på instituttets publikationer samt udgivelseskanaler og forskningens akademiske gennemslagskraft bl.a. forstået som evnen til at publicere væsentlige og indflydelsesrige forskningsresultater igennem dét, som forskerne opfatter som de bedst egnede kanaler.
- Forskningsidéer og ansøgningsmønstre, hvilket indbefatter en evaluering af evnen til udarbejde excellente forskningsideer og udmønte dem i ansøgninger om eksternt finansiering inden for et bredt felt af fonde m.m.. Herunder bl.a. en afdækning af finansieringskilder, ansøgningsmønstre og succesrater suppleret med overvejelser over evnen til succesfuldt at matche ideer og bevillingsmuligheder. I evalueringen kan indgå overvejelser over organisationens setup, herunder f.eks. interne peer-review-processer på ansøgninger.
- Forskningens samfundsmæssige og politiske gennemslagskraft hvilket kan indbefatte evaluering af evnen til at trænge igennem i offentligheden (eks. i presseomtale, foredragsvirksomhed) forskningens aftryk i policy papers, forskningsintegration i undervisning på både AU og andre forskningsinstitutioner, forskningens brug i evaluerings- og rådgivningssamarbejder, akademisk impact i og om andre førende internationale forskningsmiljøer etc.
- Talentudvikling og -pleje af forskere på de tidlige karrieretrin, herunder organisatorisk integration og employability.
- Interdisciplinaritet i forskningen, hvilket indbefatter samarbejde om tværgående samfundsudfordringer, evnen til at fremelske og fastholde frugtbare og inspirerende interdisciplinære forskningssamarbejder, opbygning af et mere eller mindre permanent tværfagligt beredskab i form af tværdisciplinære centre, forskningsprogrammer, forskningsprojekter og via sampublikationer på tværs af disciplingrænser.

I en anerkendelse af deres tværgående karakter bør *diversitet* og *internationalisering* indgå som evalueringsparametre i evalueringen af alle fem temaer og således både i datagrundlager og drøftelserne.

- Ved diversitet forstås bl.a. evnen til at sikre en repræsentation af flere køn, etniciteter m.v. i forskningen samt at skabe en inkluderende og attraktiv arbejdspladskultur med plads til forskellighed.

- Ved internationalisering forstås bl.a. vurdering af intensitet og mønstre i samspillet med forskere fra internationale akademiske institutioner, dvs. evnen til at fastholde og styrke adgangen til og samarbejdet med fagligt inspirerende og ledende miljøer.

Selvevaluering

Hvert institut foretager selvevaluering på publikationer, forskningsidéer med og uden funding, impact, talent og interdisciplinartet. Selvevaluering bør forankres i inkluderende drøftelser blandt medarbejderne og bør resultere i en skriftlig rapport, der evt. gennem bilag kan sikre, at de enkelte afdelinger kan kende sig selv i den, men som samlet ikke overstiger 25 sider eksklusive bilag og dermed er struktureret om de tværgående temanedslag. En generisk selvevalueringsrapporteringskabelon, se bilag 7, benyttes.

Selvevalueringen forventes at forholde sig til instituttets allerede formulerede og endnu ikke klart formulerede fremtidige mål og vurdere de opnåede resultater og de oplagte muligheder for videreudvikling inden for hvert af temaområderne. Der hvor det er muligt, bør argumentet understøttes af faktuelle oplysninger, herunder passende kvantitative foranstaltninger. Refleksioner over muligheder, forhindringer og behov for udvikling og strategiske prioriteter i de kommende år kan tage form af en SWOT-analyse eller et andet relevant greb valgt efter eget ønske.

Internationale panelbesøg

Institutedelserne sammensætter hver især et uvildigt, internationalt bedømmelsespanel bestående af højst fem medlemmer. Tilsammen skal panelmedlemmerne være i stand til at vurdere kvaliteten af forskningen på tværs af instituttets hovedforskningsområder.

Udvælgelsen af paneldeltagere forventes at ske blandt forskere, der f.eks. på baggrund af ledelseserfaring har overblik og indsigt til at vurdere forskning på tværs af instituttets forskningsområder. De almindelige regler for habilitet gælder, derudover må der ikke være interessekonflikter (f.eks. økonomiske eller personlige interesser i resultatet af evalueringen) eller betydelig nuværende eller nylig involvering med forskere på instituttet (f.eks. flere fælles forskningsprojekter eller sampublicationer i løbet af de sidste tre år).

En forperson for bedømmelsespanelet udpeges af instituttets ledelse. Forpersonen leder drøftelserne i panelet og er ansvarlig for aflevering af skriftligt materiale, jf. vejledningen til panelerne (bilag 8).

Som baggrund for evalueringen modtager det eksterne bedømmelsespanel instituttets selvevalueringsrapport sammen med opgørelsen af de data, der er anvendt i selvevalueringsprocessen. Det eksterne evalueringspanel gennemfører et tre-dages besøg, der involverer interviews og diskussioner med institutledelse og VIP på tværs af forskellige forskningsområder og karrieretrin på instituttet. Panelerne skal desuden møde dekanatet.

Det eksterne bedømmelsespanel evaluerer forskningen på instituttet i lyset af de temaer, mål og prioriteringer, der er beskrevet i selvevalueringsrapporterne. Det eksterne panel formidler sin vurdering og sine anbefalinger i en kort skriftlig rapport, skrevet i en prosaform, der kan læses bredt af instituttets medarbejdere. Panelet vurderer instituttet kvalitativt og kommer så vidt muligt med relevante anbefalinger til instituttets fremtidige udvikling.

Vederlag til bedømmelsesnævnet er € 3.000 for medlemmer, € 5.000 for forpersonen. Rejser og ophold samt praktiske forhold i forbindelse med besøget arrangeres og dækkes af fakultetets pulje til den internationale evaluering.

Opfølgning

I institutternes selvevalueringsrapporter indarbejdes panelernes skriftlige anbefalinger og data samt afdelingsevalueringsreferater vedlægges som bilag. En samlet institutrapport afleveres til fakultetet i sin helhed, men også i en kortere og mere eksekutiv version, som kan indgå i fakultetets samlede tilbagemelding og som kan offentliggøres. Både den fyldige og den korte præsenteres og høres i styregrupper samt fakultetsledelsen inden den korte version afleveres til universitetets forskningsudvalg samt øverste ledelse.

Instituttets ledelse igangsætter sideløbende en intern refleksionsproces, hvor refleksioner og anbefalinger drøftes. Områder med potentiel udvikling og forbedring identificeres, og tilgange til fremtidig justering af instituttets strategiske forskningsprioriteter overvejes sideløbende og indgår i strategiudviklingen for perioden frem til 2030.

/Anne Marie Pahuus, 15. november 2023

Bilag

Bilag 1: Anbefalinger fra de Akademiske Råd

Efter dialog med rektor valgte forpersonerne for de Akademiske Råd på Aarhus Universitet i 2022 Meningsfuld forskningsevaluering som tema for det årlige fællesseminar på Sandbjerg mellem Universitetsledelsen og de fem Akademiske Råd. Rektor efterspurgte i denne sammenhæng anbefalinger fra rådene som input til den videre proces med den planlagte udvikling og implementering af forskningsevaluering på hele AU. På baggrund af drøftelserne på fællesseminaret, samt diskussioner blandt forpersonerne, foreslår vi her en række principper og opmærksomhedspunkter for den videre proces. Vi holder os bevidst til principper og forslag af generel karakter for at rumme hele AU og i erkendelse af, at den konkrete udmøntning nødvendigvis må være konfigurerbar ift. de forskellige strukturer, forskningspraksisser og forskningsfelter, der har hjemme på de respektive fakulteter. Umiddelbart efter Anbefalinger, principper og opmærksomhedspunkter opsummerer vi de mest centrale input fra drøftelsen på Sandbjerg fællesmødet. Disse er struktureret ud fra de skriftlige svar fra grupperne til de stillede spørgsmål ifm. gruppearbejdet på fællesseminaret.

Anbefalinger, principper og opmærksomhedspunkter

- **Transparens.** Uanset hvordan forskningsevalueringen udmøntes, er det vigtigt at dens formål, proces (på alle stadier), kriterier og resultater er transparente – også for den enkelte medarbejder.
- **Lokale drøftelser og refleksion.** Evalueringspraksis bør indbefatte en tilbagevendende proces, hvor institutter/enheder også selv diskuterer, hvad der kan/skal anses for værdifuld forskning og værdifuld forskningsaktivitet (bredt set).
- **Peer forskningsevaluering.** Det er afgørende, at evaluering af forskningen foretages på baggrund af et indgående kendskab til det enkelte fagfelt og med den individuelle disciplins særkende in mente, dvs. er baseret på peer assessment.
- **Impact.** Et sammensat overblik over et givet forskningsmiljøes impact er afgørende for evaluering af forskningens virkning og effekter – såvel forskningsinterne som forskningseksterne, og såvel grundforskningsmæssige som strategiske. Hvor der betones kvantitative mål, er det vigtigt, at disse tager udgangspunkt i det konkrete forskningsfelt og de forhold og standarder, som er relevante her.
- **Anerkendelse af *academic citizenship*.** Man bør anerkende de aktiviteter, som skaber sammenhængskraft indadtil (fordrende for godt samarbejde, nødvendige for organisationen AU, at ”spille hinanden gode”), samt sammenhæng med samfundet (formidling, debat, fælles aktiviteter, osv.). Her kan Academic citizenship bruges som begreb for aktiviteter, der ikke fremgår af bibliometriske mål eller tiltrækning af fondsmidler.
- **Stabilitet i mål.** Det er vigtigt, at der er stabilitet i evalueringens mål og kriterier. Medarbejdere og ledelse har brug for at kunne vurdere, om planlagte aktiviteter harmonerer med disse mål og kriterier, også på den lange bane. Målene bør således også kunne bruges til evaluering af udviklingen inden for et område (re-evalueringer).
- **Ønsket forskeradfærd.** Forskningsevalueringen vil internt (bl.a.) blive opfattet som en anerkendelsesstruktur og vil givetvis påvirke forskeradfærden. Derfor skal der være sammenhæng mellem kriterier for forskningsevaluering, det ønskede arbejdsklima og den ønskede kollektive og individuelle forskeradfærd.

Opsamling af centrale pointer fra Sandbjerg fællesseminaret 2022

Hvordan kan forskningsevaluering medvirke til at skabe ro og stabilitet i forskningsmiljøer – tid til at opbygge stærke miljøer på den lange bane?

Der var generel enighed om, at forskningsevaluering kan have både positive og negative effekter på roen og stabiliteten i forskningsmiljøerne. For at sikre en positiv effekt nævnte flere, at transparens er et nøgleord. Transparens kan medvirke til at give stabilitet, fordi medarbejderne dermed ved, hvad der forventes af dem. I sig selv vil kriterierne for en forskningsevaluering være med til at pege på, hvad der værdsættes i organisationen og i de enkelte afdelinger og institutter. Transparente og stabile kriterier giver forskerne og grupperne ro til at opbygge stærke miljøer med en vished om, hvad der tilskyndes og værdsættes på AU. En transparent proces ifm. forskningsevalueringen vil have samme effekt.

En forskningsevaluering som tydeligt anerkender meritter ud over de klassiske bibliometriske (meritter såsom academic citizenship, herunder samarbejde og kollegialitet) vil også have en stabiliserende effekt på forskningsmiljøerne, fordi de egenskaber, som de facto skal være til stede i en velfungerende forskningsgruppe, dermed anerkendes eksplicit af organisationen.

Endelig blev det også nævnt af flere, at det er vigtigt, at man også søger for at kriterierne for forskningsevalueringen bliver tilpasset de enkelte fag/institutter/miljøer, og at de dermed ikke bliver for brede.

Hvordan kan vi via forskningsevaluering fremme diversiteten (i bred forstand: ikke bare køn, etnicitet osv. men også forskertyper, bred kompetencesammensætning mm.) i forskningsmiljøerne?

Det er potentielt problematisk, at klart formulerede evalueringskriterier kan have utilsigtede adfærdsregulerende virkninger; dvs. at den enkelte forsker ændrer og tilpasser forskningsstrategi, akademisk praksis og videnskabelig produktion for at score højest muligt på "evalueringsskalaen". Denne (måske til tider utilsigtede) adfærdsregulering foregår allerede på nuværende tidspunkt, hvor AU tydeligvis meriterer forskere med store bevillinger, mens den videnskabelig produktion mestendels anses som et middel til at indbringe endnu større bevillinger. Der er heller ikke den nødvendige værdsætning af "holdspillere" eller værdsætning af god undervisning og vejledning. Endelig vil snævre evalueringskriterier medføre selektion for "mere af det samme" ved nyansættelser, samt den enkelte forskers gradvise karriereudvikling. I værste tilfælde modarbejdes ønsket om mere diversitet.

Det er derfor vigtigt at definere evalueringskriterier, der værdsætter de mange forskellige forskningsroller som leder til innovativ og fremragende forskning på AU, samt den dertilhørende forskningsbaserede undervisning. Her er det vigtigt, at diversitet defineres som værende meget bredere end køn, og at der sættes fokus på, hvordan enkelte individer bidrager forskelligt til gode forskningsgrupper.

Hvordan supplerer vi konkret 'hårde' impact-mål (H-index, bibliometri osv.) med anerkendelse af andre former for relevans og nytteværdi? - Tænk også gerne i konkrete kvalitative impact-mål.

Den samlede AU-forsknings impact er meget bred og divers. Der var enighed om, at en evaluering af konkrete miljøers impact må tage udgangspunkt i det konkrete forskningsfelt og de forhold og forbindelser, som gælder og tæller her – dvs. at indikatorerne skal være feltfølsomme eller feltnormaliserede. Det må være op til forskersamfundet/eksterne peers at vurdere de konkrete miljøer og deres situation – både ift. impact i samfundet og impact i det givne, internationale forskningsfelt.

Det blev bl.a. påpeget, at (AU-interne) impact-målinger og benchmarking nødvendigvis vil stå i relation til resten af forskningsverdenen, herunder andre universiteter. Det er relevant at overveje hvorvidt, og i hvilken grad, vores kriterier på AU kan adskille sig fra andre gode universiteter. Jobmarkedet, forskningssamarbejder mm. er internationale, og vores evalueringer (og heraf påvirkede adfærd) må afspejle dette. Her kunne man fremhæve kvaliteten af scholarship som en international og gangbar "vare".

Det blev desuden fremhævet, at impact-indikatorer vil blive opfattet som den adfærd, universitetet (ikke mindst ledelsen) ønsker og interesserer sig for. Det er derfor afgørende, at kriterierne faktisk afspejler den samlede adfærd, vi rent faktisk ønsker. Her er det vigtigt at forholde sig til, hvor et givet miljø befinder sig på evalueringstidspunktet og hvordan man bedst kan støtte op om den videre udvikling. F.eks. er den konkrete sammensætning af forskningsgruppen (f.eks. mange unge = færre akkumulerede citationer) en vigtig parameter at inddrage, og der kan være mange andre specifikke forhold der bør inddrages.

Hvad skal vi evaluere på, hvis vi forestiller os at forskningsevalueringen stikker en retning ud for vores adfærd som forskere?

På seminaret blev koblingen mellem forskningsevalueringer efter bestemte kriterier på den ene side og forskeres adfærd på den anden side fremhævet. Her blev også fremhævet, at forskningsevaluering også indeholder en oplagt mulighed for refleksion over egen forskningspraksis, som kan bruges konstruktivt af den enkelte forsker men som også kan være svær at indløse.

Det blev tillige fremhævet, at fastlæggelse af hvad der bliver evalueret på, fx gennem indikatorer, bør ske i et samspil mellem ledelsen og fagmiljøerne og være baseret på tæt, løbende dialog. Ved at forankre de kriterier, som anvendes i forskningsevaluering, lokalt og fagspecifikt, bliver det afgørende, hvordan institutter inddeles i grupper og hvor faglige grænser trækkes. Dette skal man være opmærksom på løbende idet fag udvikler sig, og forskningsgrupper ændrer sig over tid.

Ligeledes blev fremhævet, at kollektive og brede aktiviteter bør indgå i forskningsevalueringen og i de kriterier, som forskningsaktiviteter måles på baggrund af. Ligeledes blev bidrag til forskningsbaseret undervisning og undervisningskompetencer nævnt, især i studentergruppen, som noget der bør indgå. I gruppernes arbejde blev advaret mod at adoptere eksempelvis UC Irvine's model for reviews 1:1, idet dette vil prioritere og evt. binde til kortsigtede projekter, mens andre modeller, eksempelvis den norske, giver mere stabilitet.

Når der fastlægges kriterier for forskningsevaluering skal, man huske, at evalueringer både har betydning og adfærdsregulering på universitets-/institutniveau og på individuelt niveau. For individuelle forskere er det for eksempel vigtigt at de valgte kriterier afspejler meritter, der også anerkendes på andre stærke universiteter indenfor ens forskningsfelt. Koblingen til adfærd kan evt. understreges i individualiserede karriereforløb for alle

Kriterierne for værdifuld forskningsaktivitet bør også reflekteres i AU's strategi, fra universitetsniveau til de enkelte institutter og/eller forskningsgrupper. I den forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på fortsat åben dialog, og være påpasselig med hvordan arbejdet med udvikling af kriterier og strategi foregår. Det er vigtigt at styre udenom at blive personlige eller blive brugt strategisk af enkeltindivider ('gamet').

De studerende: Hvilke aspekter af forskningen/forskningsmiljøerne kunne I godt tænke jer blev fremmet, ved at man evaluerede på dem og dermed satte dem i fokus?

De studerende ønsker at styrke forskernes kontakt med de studerende, og lægger vægt på anerkendelse af forskere, der er gode mentorer for studerende, ph.d.-studerende og nye forskere.

Forskermiljøerne bør være et lokalt forbillede for de studerende. Bl.a. findes det værdifuldt når forskernes refleksion over egen praksis formidles til de studerende såsom: Hvordan har de tænkt deres design, deres metode, kommet frem til deres ontologiske udgangspunkt, lavet samtykkeerklæringer, osv.

De studerende er opmærksomme på, at meget specifikke krav til forskerne kan give ulighed, da det ikke er alle typer af forskere, der passer ind i de samme kasser.

Desuden pointerer de studerende, at der lægges vægt på en klar og stærk evaluering af undervisningskompetence og formidling. Hvis man får noget ud af at være en god underviser bliver dette sandsynligvis også prioriteret højere.

Andre pointer om meningsfuld forskningsevaluering, der skal videregives

Det er vigtigt, at forskningsevalueringer ikke ender med at give køb på grundforskning for at fremhæve anvendt forskning, hvis impact ofte er mere synlig for samfundsmæssige aktører.

Vigtigt at overveje hvilken værdi, som forskningsevalueringer skaber.

Man skal være meget opmærksom på, at meget specifikke krav kan give ulighed, da det ikke er alle typer af forskere, der passer ind i de samme kasser.

Evaluering kan bidrage værdi når de bruges til refleksion, vidensudvikling, udvikling af forskningsfeltet og forskerne.

Vi skal være opmærksomme på at klarlægge målene og se hvordan de kan anvendes i blåstempling (af os selv) efter kvalitetsforbedring.

Man skal passe på hvordan man evaluerer, og hvilket sprog der anvendes i evaluering, da dette kan have negative afledte konsekvenser.

Det er vigtigt at være opmærksom på kønsbias.

Forfattet af forpersonerne for de akademiske råd, november 2022

Bilag 2: Projektbeskrivelse inkl. styregruppe på fakultetsniveau

Notat (udkast)

Projektbeskrivelse: International evaluering af den humanistiske, teologiske og pædagogiske forskning på Faculty of Arts 2024-2025

Baggrund

Universitetsledelsen besluttede den 15. marts 2023, at alle institutter på AU skal evalueres på baggrund af deres forskning og med særligt udblik til den nye ramme for forskningsevaluering, som er beskrevet i Agreement on Reforming Research Assessment, som AU har tilsluttet sig. Evalueringerne kan tilpasses de enkelte fagfelter, men fælles for alle tænkes inddraget dels fagenes egne diskussioner af god kvalitet, dels et internationalt blik udefra på samme. Processen skal være gennemføres i 2023 hvor der også er afsat midler til gennemførelsen af evalueringerne (ca. 400.000 pr. fakultet). Tidsplanen er lagt efter at evalueringen indgår i arbejdet med det, der skal afløse institutternes nuværende strategier, som udløber i 2025. Det enkelte fakultet udarbejder en proces for planlægningen og gennemførelsen af evalueringerne med inddragelse af relevante parter.

Formål

Evaluering af forskningen vil fokusere på det enkelte instituts forskningshøjde og gennemslag, herunder den arbejdsform og de initiativer, som fakultet, institut og afdeling har iværksat for at fremme fremragende forskning. Det er således ikke opgaven at evaluere individuelle forskeres præstationer.

Evaluering af forskningen på Arts' tre institutter har fokus på institutter og miljøer med følgende formål:

1. Identifikation af miljøernes forskningsmæssige særegenheder, forcer og faglige styrker til bibeholdelse og styrkelse af miljøernes forskningsmæssige profil.
2. Eksempler på gennemført forskning, der i perioden 2018-2023 har opnået stor udbredelse eller bidraget væsentligt til det humanistiske, teologiske og pædagogiske vidensniveau efter internationalt anerkendte og de i universitetsloven formulerede standarder for forskning og uddannelse,

herunder forpligtelserne til samarbejde, deltagelse i offentlig debat og til at gøre viden tilgængelig for videregående uddannelse uden forskning.

3. Forslag til tiltag, der ville kunne fremme miljøets muligheder for at drive forskning og give forskningsbaseret uddannelse indtil højeste internationale niveau inden for sine fagområder.
4. Sikre forankring af evalueringens resultater i den kommende strategi og derigennem kortlægge potentialet for nuværende og nye tiltag, der vil understøtte det enkelte instituts strategi.

Succeskriterier

Der er to succeskriterier:

1. At der gennemføres evalueringer på alle tre institutter inden for den fastsatte tidsplan og at de samlede evalueringer er tilstrækkeligt sammenlignelige i form til at der kan præsenteres en samlet evaluering fra Faculty of Arts.
2. At evalueringerne bruges til drøftelser og dialog med henblik på udvikling af forskningskvaliteten og derigennem bidrager til en af de hovedopgaver, der er pålagt universitetet, nemlig at vi skal sikre 'en løbende strategisk udvælgelse, prioritering og udvikling af sine forsknings- og uddannelsesmæssige fagområder' og 'udbrede kendskab til videnskabens metoder og resultater'.

Proces

Dekanatet har som led i harmonisering af processen på Arts udarbejdet en overordnet tids- og procesplan, jf. figur og skema i næste afsnit.

Tids- og procesplanen indebærer, at der:

- September 2023 oprettes en fakultetsstyregruppe, der udarbejder et udkast til de overordnede rammer, inkl. en overordnet tidsplan og en standardskabelon for afrapporteringer.
- November 2023 indmeldes styregruppesammensætningen på institutniveau til fakultetsledelsen og formater for de faglige diskussioner og de eksterne besøg drøftes.
- Februar 2024-juni 2024 – diskussioner i miljøerne og beskrivelse af eksempler på god praksis og forslag til ny praksis opsamles.
- September 2024- oktober 2024 – panelbesøg
- November 2024 – december 2024 – udarbejdelse og indsamling af tre institutrapporter, som bearbejdes til en fakultetsrapport.

Tids- og procesplan

Tids- og procesplanen for perioden 2023-2025 inddeles i fire faser:

Hovedlinjerne i tids- og procesplanen fremgår herunder:

Fase	Periode	Aktiviteter	Ansvarlig
1	Juni-nov. 2023	Etablering af en fakultetsstyregruppe. Der udarbejdes et kommissorium for styregruppens arbejde. Fakultetsstyregruppen rammesætter projektet, herunder en tidsplan, vurderingskriterier, datapakker og deres indhold, skabelon /layout for selvevaluering, kriterier/overvejelser om evaluerings-paneler. Fakultetsstyregruppens forslag konfirmeres i fakultetsledelsen efter indstilling fra fakultetsstyregruppen. Der etableres institutstyregrupper. De vil være sparringspartnere for fakultetsstyregruppen. Institutstyregruppen skal fastlægge den interne organisering og gøre instituttet klar til opgaven. Herudover påbegynder institutterne overvejelser om potentielle medlemmer af evalueringspaneler, så de første invitationer kan udsendes umiddelbart efter sommerferien. Relevante fora, udvalg og faglige miljøer på fakultetsniveau, herunder særligt akademisk råd, inddrages løbende.	Dekanatet Fakultetsstyregruppen Institutterne
2	Nov. 2023-juni 2024	Institutterne organiserer selvevalueringerne. Selvevalueringerne gennemføres med udgangspunkt i skabeloner m.m., som fakultetsstyregruppen besluttede i fase 1. Det antages, at arbejdet tager ca. 3 måneder. Der udarbejdes datapakker til institutterne. Selvevalueringerne udarbejdes med afsæt i egne strategier og mål. Omfanget er maks. 20	Institutterne Administrationschefen

		sider + bilag. Forskningsmiljøerne skal ligeledes reflektere over fremtiden. Institutterne fortsætter arbejdet med at sammensætte evalueringspanelerne og planlægningen af besøg. Institutterne udarbejder program for panelbesøg, ligesom institutterne sørger for praktikaliteterne før, under og efter besøgene. Institutstyregrupperne orienterer løbende fakultetsstyregruppen om fremdriften. Selvevalueringerne samt bilag fremlægges for fakultetsledelsen og/eller akademisk og/eller for den udvidede lederkreds på et strategiseminar til evt. supplerende kommentering.	Institutterne
3	september-oktober 2024	Tidsrum for besøg af eksterne reviewpaneler på institutterne. Institutterne varetager besøgene. Et besøg forventes at vare over to dage. Panelerne får tilsendt materiale før besøget (selvevalueringer og datapakker). Under mødet udarbejder panelerne korte rapporter i standardskabelon, som fakultetsledelsen besluttede i fase 1. Panelerne skal på baggrund af selvevalueringerne, data og besøgene vurdere forskningskvaliteten samt svare på spørgsmål, som fakultetsstyregruppen har stillet. Institutterne står for at kommunikere nyheder til relevante fora.	Institutterne
4	november-december 2024	Et samlet styregruppeforum færdiggør rapporten. Institutledelserne præsenterer mundtligt materialet for dekanatet, fakultetsledelsen samt andre relevante råd og udvalg på Arts med henblik på at drøfte en plan og eventuelle tiltag nu og i fremtiden. Dokumenter og beslutninger lægges ud på hjemmesiden. Der sker en tilbagemelding på institutterne og i forskningsmiljøerne.	Fakultetsstyregruppen og institutterne

Fakultetsstyregruppen rammesætter opgaven, jf. fase 1 ovenfor. Den uddelegerer opgaver til institutstyregrupperne. Det forventes, at fakultetsstyregruppen mødes hyppigt i faserne 1 og 4, mens den hovedsageligt har en opfølgende rolle i faserne 2 og 3.

Fakultetsstyregruppen har følgende medlemmer:

- 1 dekan, styregruppeforperson og projektejer
- 1 prodekan for forskning
- 3 x institutleder
- Data/evalueringsspecialist
- 1 forskerrepræsentant for akademisk råd
- Forskningsrådgiver på fakultetet (sekr.)

Der oprettes en institutstyregruppe på hvert institut. Den har til opgave at lede og planlægge processen på instituttet. En institutstyregruppe har følgende medlemmer:

- 1 institutleder
- 1 viceinstitutleder for forskning
- 1 Forskningskonsulent på instituttet
- Derudover et antal forskningsledere og andre personer, der afspejler det enkelte instituts forskningsområder

Bilag 3: Tidsplan for evalueringen

Timetable, Arts Research Evaluation																										
Task	Fall 2023						Spring 2024						Fall 2024						Spring 2025							
	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun		
Prep basic protocol																										
Prep generic self-assessment template																										
Select 2-3 school topics																										
Select and invite panel members																										
Propose data: Transversal topics																										
Decide data: Transversal topics																										
Solicit data: Transversal topics																										
Propose data: school topics																										
Decide data: school topics																										
Solicit data: school topics																										
School adjustment of self-assessment template																										
School self-assessment																										
Prep panel Terms of Reference																										
Prep panel generic report template																										
Prep panel generic programs for visit																										
Approve ToR, generic report template, generic programs for visit																										
School finetuning of panel report template																										
School finetuning of program for panel visits																										
Planning practicalities for panel visits																										
Panel visits and reporting																										
Prep generic reflection/action plan template																										
School follow up																										
Arts Follow-up incl. Summary report																										
Relay to AU-level																										
Responsibilities	Red: Schools						Blue: Dean's Office						Green: Faculty Steering committee						Purple: Arts Research Committee							

Bilag 4: Datagrundlag

En væsentlig del af datagrundlaget for forskningsevalueringen udgøres af de årlige Arts-forskningsrapporter og ph.d.-rapporter samt den internationale evaluering af ph.d.-skolen fra 2021. Herudover leveres yderligere data fra f.eks. Center for forskningsanalyse, Center for Kulturevaluering, Økonomiafdelingen samt bibliotekets PURE-afdeling.

Foreløbige bud på datagrundlag:

- **forskningspublikationer** skal ud over antal, type, sprog, kanaler og fagfællebedømmelse også ansues ud fra forskningsimpact, herunder evnen til at offentliggøre væsentlige og indflydelsesrige forskningsresultater gennem respekterede kanaler med henblik på at vurdere eventuelt forbedringspotentiale.
- **forskningsidéers finansiering**, dvs. den eventuelle vej til ansøgninger om ekstern finansiering kan afdækkes gennem finansieringskilder, beløbsstørrelser, ansøgningsmønstre og succesrater suppleret med overvejelser over evnen til succesfuldt at matche idéer og tilskud. Dermed kan idéer, der aldrig i evalueringen kan indgå overvejelser over organisationens setup, herunder f.eks. interne peer-review-processer på ansøgninger.
- **impact** dokumenteres f.eks. som politisk impact i cases, presseomtale og presseoptræden, analyser af aftryk i policy papers, formaliserede forsknings-, evaluerings- og rådgivningssamarbejder (evt. fra Center for Kulturevalueringer, MANTRA m.fl.), infomediaoplysninger, PURE's sampublications- og aktivitetsregistreringer, forskeres rejser og ophold, gæsteforskerbesøg, æresdoktorer og suppleret med netværksanalyser (evt. fra CFA) og vurdering af intensitet og mønstre i samspillet med forskere fra andre – særligt internationale, men også danske – akademiske institutioner, dvs. evnen til at fastholde og styrke adgangen til og samarbejdet med fagligt inspirerende og ledende miljøer og relevante virksomheder, offentlige institutioner, herunder uddannelsesinstitutioner. Formidling (foredragsvirksomhed etc. i aktivitetsoversigterne, inkl. Artsforskernes deltagelse i Folkeuniversitet).
- **Talent**, forskeruddannelse og postdoc kan afdækkes gennem rekrutterings- og ansøgningsmønstre, alumneafdækning, mentorordninger, modtagelse og gode eksempler på integration af midlertidigt og projektansatte.
- **Interdisciplinaritet** kan opgøres som sampublicationer og uddannelsessamarbejder, tværdisciplinær organisering i form af tværdisciplinære centre, forskningsprogrammer, forskningsprojekter.

Gennemgående temaer:

- Diversitet (HR-data på sammensætning af medarbejderstaben)
- Internationalisering (netværksanalyser)

Bilag 5: Oversigt over data, der understøtter vurdering af temaer/målepunkter

[Rekvireres på baggrund af kravspecifikation formuleret af prodekan + vice-il for
forskning, deadline februar 2024]

Bilag 6: Skabelon for fakultetets forskningsevalueringsrapport
[Leveres af fakultetssekretariatet. Deadline ???]

Bilag 7: Skabelon til selvevalueringsrapport på institutniveau
[Leveres af Prodekan + Vice-IL Arts. Deadline november 2023]

Bilag 8: Vejledning til de eksterne bedømmelsespaneler

[Forberedes af Prodekan og Vice-IL på Arts. Deadline Ultimo december 2023.
Nedenfor ses ToR fra evaluering på ST 2021 til inspiration]

STRATEGIC RESEARCH ASSESSMENT AT ST, AARHUS UNIVERSITY TERMS OF REFERENCE FOR EXTERNAL PANELS

1. To review the local research environment in the department, including the timeliness and potential of the fields of research pursued, against the highest international standards of excellence. To advise how the department can exploit new and emerging research opportunities including those at the interfaces with other disciplines.

2. To review the contribution that the department is making to the international research leadership and the extent of engagement with key external stakeholders, including major funding agencies. To advise the department on how to enhance the distinctiveness of its activities and on opportunities to develop and strengthen its international research profile

3. To review the department's recruitment (recruitment practice and actual recruitments) and career development activities for permanent staff. To advise the department on recruitment and career development efforts, e.g. activities to strengthen internationalization and achieve a more even gender balance

4. To review the mutual interaction between research and

- a. Teaching
- b. Public sector consultancy (if relevant)
- c. Industry collaboration

And to advise the department on engaging academic staff in these activities

5. To review the current ideas for development of the department and the extent to which these align with any strengths and weaknesses identified during the review. To advise on areas where further development of strategy may be appropriate, eg. the department's plans to secure systematic development of new excellent research areas

6. To review the department's ability to contribute to achieving the SDGs, including potential collaboration with partners from other disciplines. To advise the department on how to secure ownership to this agenda among its academic staff, and how to otherwise enhance the departments societal impact

7. Other important observations and recommendations from the panel

Bilag 9: generisk program for panelbesøg
[Leveres af fakultetsekretariatet. Deadline januar 2024]

Bilag 10: Opfølgningsskabelon

FORSKNINGSLEDELSE AF POSTDOC'S

ARTS

AARHUS UNIVERSITY

24 OCTOBER 2023

KAREN VALENTIN
ASSOCIATE PROFESSOR

En lille håndfuld af individuelle projektansatte → kategori af ansatte, der udgør en væsentlig del af juniorlaget (27 pt)

Deler vilkår med andre midlertidigt ansatte, men sammenlignet med

- ph.d.'erne: ingen struktur, der understøtter dem (ph.d.-skole, 'Planner' etc)
- adjunkterne: et løsere organisatorisk ophæng, fordi de ikke 'forpligtes' gennem fx undervisning

Kategorier af post doc's:

- Som del af eksterne projekter
- Individuelle projekter
- Internationale samarbejder fx Marie Curie

UDFORDRINGER

- Vurderingsgrundlag især ved navngivne postdoc's i eksternt financerede projekter
- Løn – budgetteret vs anciennitet
- Manglende leverancer – løbende og ved ansættelsens udløb; ift såvel eksterne som interne PI's.
- Forholdet mellem 'karrierepleje' og fuldtidsdeltagelse i projektet
- Organisatorisk tilknytning og værtskab – formelt som uformelt
- Ved sammenstykkede postdoc forløb - mangel på samlet overblik og kommandoveje ift flytning fra et projekt til et andet på forsvarlig måde.
- Barrierer for karriereopbygning efter endt ansættelse – fortsat adgang til data

-
- Hvad hænger sammen med strukturelle betingelser knyttet til den prekære postdoc situation?
 - Hvad handler om projektledelse – kompetence, erfaringer etc?
 - Hvad er / bør være organisationens ansvar?
 - fx mangler der et kollektivt 'postdoc rum? Og et kollektivt 'PI rum'?

1) Ansættelsesprocessen

- faglig kvalitetssikring
- budgettering
- forventningsafstemning (ift karrieremuligheder, institutforpligtelser, dataejerskab og leverancer)

2) Forskningsledelse under postdoc-forløbet

- AL personaleleder, PI faglig leder
- Endelig design for forskningsarbejdet indenfor prøveperioden
- Løbende kvalitetssikring og tydelige 'milestones'
- Forankring i forskningsprogrammer/-enheder
- Organisering af tid (projekt tid/instituttid/'for- og fremtid')

-
- 3) 'Exit' - ved manglende leverancer har PI ansvaret
- generel 'off-boarding' praksis, men ofte ønske om videregivelsesaftale for data
 - aftale vedr. IPR mellem PI og tidl. Postdoc

AARHUS
UNIVERSITY

Open Access publicering

Anna Mette Morthorst, AU Library
AU arts 130121

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Agenda

Intro og baggrund

Open Access – hjælp fra AU Library

Predatory tidsskrifter

Q&A

Open Access publicering

Forfatter(e) publicerer i et abonnementstidsskrift og gør enten den endelige version (version of record- VOR) eller det accepterede manuskript(AAM) åbent tilgængeligt i et repositorie

(gratis for forfattere, tilladt af de fleste tidsskrifter dog nogle gange med en embargo,

Forfatter(e) udgiver i et hybrid tidsskrift, OA tidsskrift eller OA platform og udgiveren sørger for, at det er gøres åbent tilgængelig på udgiverens website publishers website

(nogle gange gratis for forfattere, dog kræves ofte betaling af en APC)

Danmark's nationale strategi for Open Access

Vision

At skabe fri adgang for alle borgere, forskere og virksomheder til alle forskningsartikler fra danske forskningsinstitutioner finansieret af det offentlige og/eller af private fonde.

Målsætning

At der fra 2025 og frem er uhindret, digital adgang for alle til alle fagfællebedømte forskningsartikler fra danske forskningsinstitutioner - med maksimalt 12 måneders forsinkelse.

<https://ufm.dk/forskning-og-innovation/samspil-mellem-viden-og-innovation/open-access/artikler/danmarks-nationale-strategi-for-open-access/final-national-strategi-for-open-access-2018.pdf>

Open Access at Aarhus University

Open Access politik på Aarhus Universitet

Aarhus Universitet støtter ideen i den nationale Open Access strategi og ønsker at skabe fri adgang for alle borgere, forskere og virksomheder til forskningspublikationer frembragt som led i forskningen på AU. Universitetets forskere anbefales at sikre offentligheden uhindret digital adgang til fagfællebedømte forskningsartikler.

Forskningsfriheden og et ufravigeligt krav om kvalitetssikring gælder stadig. AU's politik om OA, eller de ambitiøse mål i den nationale strategi, er derfor ingen indskrænkning af den enkelte forskers frie valg af publiceringskanal.

Det betyder følgende for universitetets forskere:

At fagfællebedømte forskningsartikler og så vidt muligt andre forskningspublikationer arkiveres i Pure som en fuldtekstversion og/eller et link gerne suppleret med arkivering i et andet fagligt arkiv på nettet, med angivelse af, om der er tale om en Open Access version af publikationen, og eventuel embargoperiode.

<https://medarbejdere.au.dk/openaccess/>

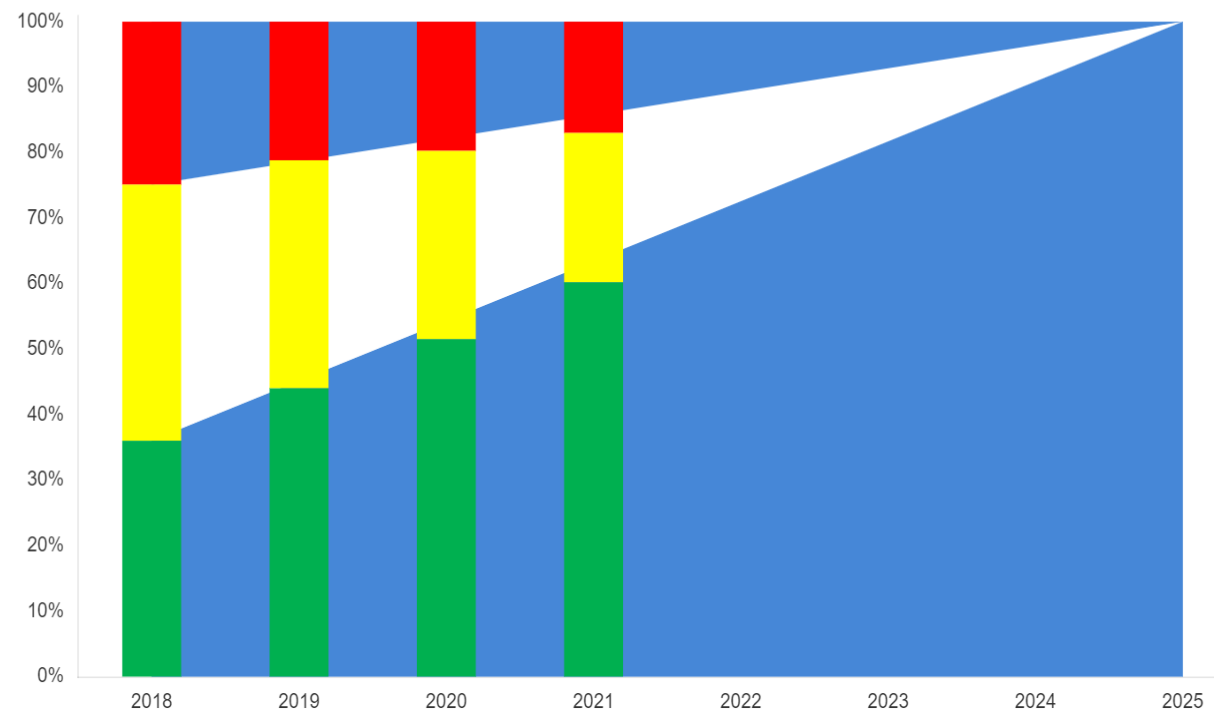
Den danske nationale OA indikator

Andelen af Open Access for Aarhus Universitet sammenlignet med målsætning for den nationale OA strategi

Alle forskningsområder

Realiseret Uudnyttet Blokeret Forklaring

Vis: ☒ Detaljer ☐ 2015-2017

http://oaindikator.dk/da/overview/national_details#chart-0

OA på AU tal fra OAI 2021

Fig. 1: OAI 2021 - Resultat opgjort på fakulteter

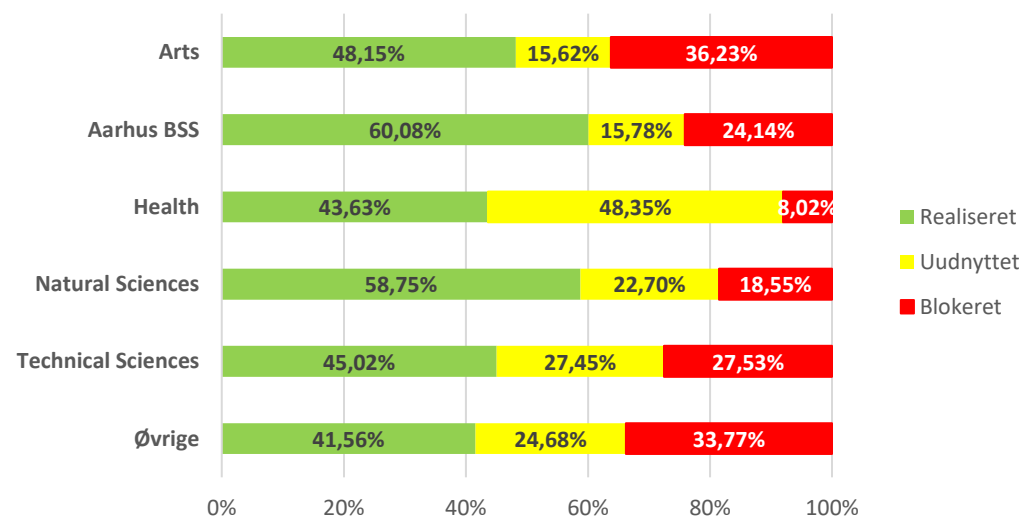
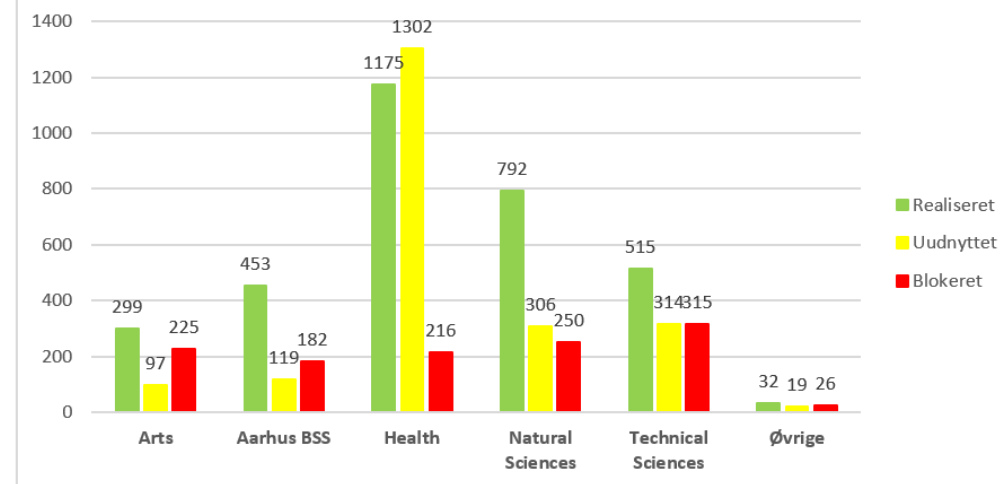

Fig. 2: OAI 2020 - Publikationer fordelt på fakulteter

Hjælp fra AU Library

Hvordan kan AU Library hjælpe med Open Access i Pure?

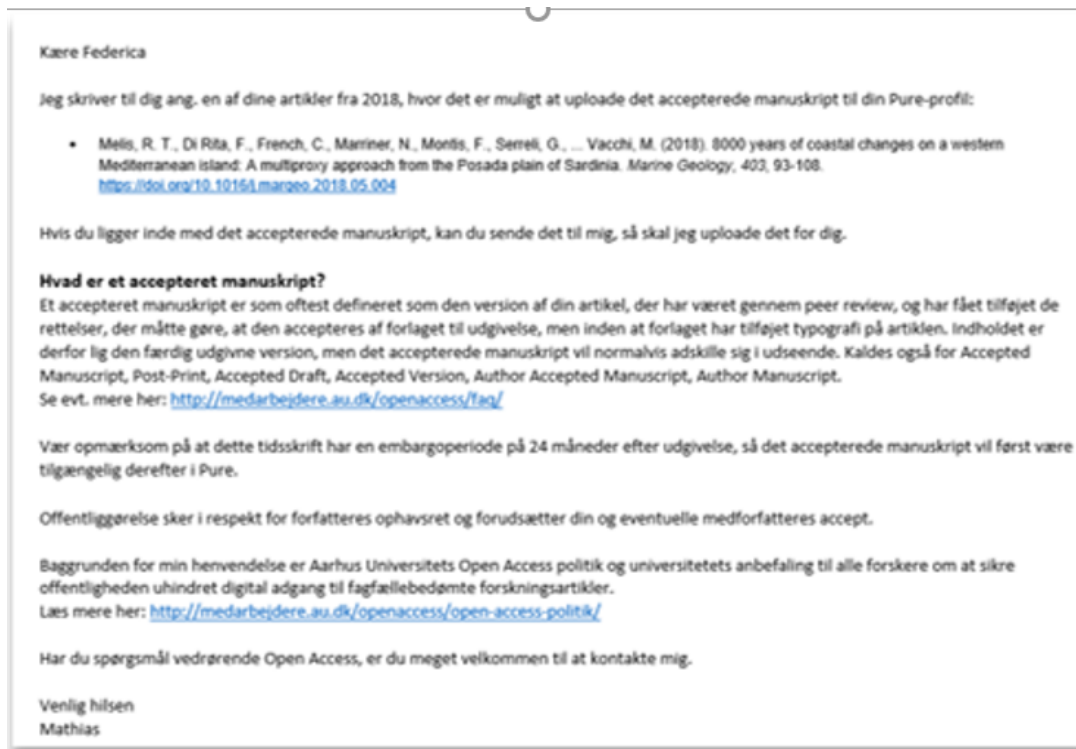
AU Library bistår med det praktiske arbejde omkring Open Access tilgængeliggørelse (Open Access-berigelse).

Via [Open Access Submission form](#) kan du indsende publikationer, som du ønsker gjort tilgængelige via Pure. Bemærk, at det ofte vil være det [accepterede manuskript, som er tilladt at uploade til Pure](#).

AU Library undersøger, hvorvidt den indsendte version af din publikation lovligt kan gøres Open Access tilgængelig i Pure, og giver derefter Open Access adgang i Pure i overensstemmelse med rettigheder fra udgiveren. [AU Library sætter et coversheet \(forside\) på accepterede manuskripter med link til forlagets endelige version, for at sikre korrekt citering](#).

Offentliggørelse sker med respekt for forfatteres ophavsret og forudsætter, at du forinden har indhentet eventuelle medforfatteres accept.

Vi anbefaler, at du bruger denne metode fremfor at uploade accepterede manuskripter i Pure selv.

AU Library en e-mail til dig, hvis du kan gøre din artikel tilgængelig som OA

<https://medarbejdere.au.dk/en/open-access/open-access-in-pure/>

Versioner af den videnskabelige artikel og workflow

Accepteret manuskript (AAM)

Det accepterede manuskript er version af den videnskabelige artikel efter peer-review men før format med forlaget layout

Forlagets endelige version (VOR)

Forlagets endelige version udgivet *med* forlagets layout (e.g. logo, copyright information, sidenumre).

Eksempel

Accepted manuscript (AAM)

A Variable Neighborhood Search for the Multi-Period Collection of Recyclable Materials

Maria Elbek^a, Sanne Wøhlk^{a,*}

^a*CORAL - Cluster for OR and Logistics, Department of Economics and Business, School of Business and Social Sciences, Aarhus University, Fuglesangs Allé 4, 8210 Aarhus V, Denmark.*

Abstract

We consider an approach for scheduling the multi-period collection of recyclable materials. Citizens can deposit glass and paper for recycling in small cubes located at several collection points. The cubes are emptied by a vehicle that carries two containers and the material is transported to two treatment facilities. We investigate how the scheduling of emptying and transportation should be done in order to minimize the operation cost, while providing a high service level and ensuring that capacity constraints are not violated. We develop a heuristic solution method for solving the daily planning problem with uncertain accretion rate for materials by considering a rolling time horizon of a few days. We apply a construction heuristic in the first period and re-optimize the solution every subsequent period with a variable neighborhood search. Computational experiments are conducted on real life data.

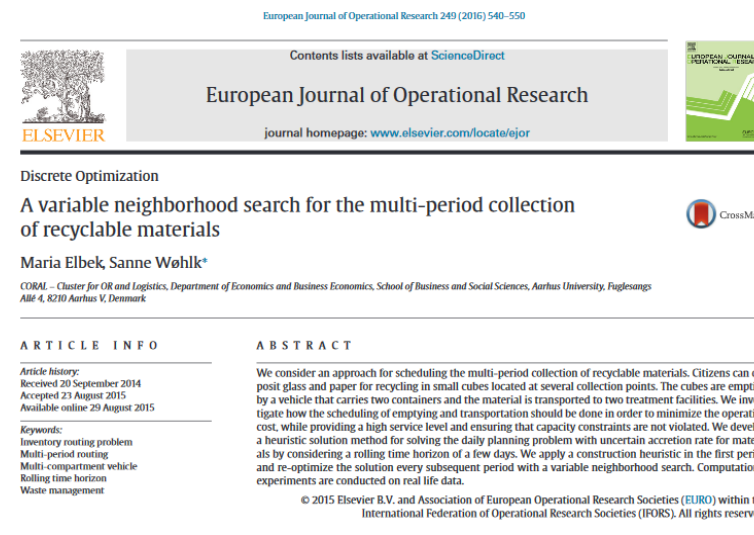
Keywords: Inventory routing problem, multi-period routing, multi-compartment vehicle, rolling time horizon, waste management

1. Introduction

Modern society generates ever-increasing amounts of waste and for environmental and sustainability reasons the public authorities naturally focus on increasing the amount of recycling. Recycling and recycling costs have thus become issues of vital importance for both society and environment.

Research in collection and handling of waste and reusable material is therefore a matter of large practical relevance. Beullens et al. (2010) give an overview of transportation of waste and reusable material from an Operations Research point of view. They argue that research in reverse logistics systems is very inadequate and sparse compared to that of (normal) forward logistics, and that more research needs to be conducted with the goal of making reverse logistics systems efficient.

Publishers final version

1. Introduction

Modern society generates ever-increasing amounts of waste and for environmental and sustainability reasons the public authorities naturally focus on increasing the amount of recycling. Recycling and recycling costs have thus become issues of vital importance for both society and environment.

Research in collection and handling of waste and reusable material is therefore a matter of large practical relevance. Beullens, Oudheusden, and Wassenhove (2010) give an overview of transportation of waste and reusable material from an Operations Research point of view. They argue that research in reverse logistics systems is very inadequate and sparse compared to that of (normal) forward logistics, and that more research needs to be conducted with the goal of making reverse logistics systems efficient.

Our project focuses on the transportation related to collection of two recyclable materials generated by households. The aim of this

and the addition of transportation to treatment facilities. To the best of our knowledge, the special capacity constraints related to the problem have not been discussed in existing literature. Bøgh, Mikkelsen, and Wøhlk (2014) do, however, study another aspect of the same problem.

In the following, we shortly describe the real life case used for our study of the problem. An illustration of the case setup is provided in Fig. 1 and a more thorough description of the details is given in Section 3.

So-called cubes which can hold approximately 1.6 cubic meter of material, are scattered around at locations in Denmark and are used for collection of paper and glass for recycling. This paper focuses on the case in Djursland where 211 locations are available, holding a total of 240 cubes for glass and 198 cubes for paper. The majority of the locations have one cube for each type of material, but some of them have up to six cubes located together. The quantity of material deposited by the citizens in the cubes on a given day is unknown.

Henvisning til forlagets version

Coversheet

This is the accepted manuscript (post-print version) of the article.

Contentwise, the post-print version is identical to the final published version, but there may be differences in typography and layout.

How to cite this publication

Please cite the final published version:

Andersen, M. E., & Wøhlk, S. (2016). A variable neighborhood search for the multi-period collection of recyclable materials. *European Journal of Operational Research*, 249(2), 540–550.

DOI: [10.1016/j.ejor.2015.08.035](https://doi.org/10.1016/j.ejor.2015.08.035)

Publication metadata

Title:	A variable neighborhood search for the multi-period collection of recyclable materials.
Author(s):	Andersen, M. E., & Wøhlk, S.
Journal:	European Journal of Operational Research, 249(2), 540–550.
DOI/Link:	10.1016/j.ejor.2015.08.035

General Rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognize and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Hvordan ser det ud i PURE ?

Public Acceptance of Renewable Energy Projects: Tilting at Windmills - the Danish Case

Publikation: Konferencebidrag > Paper > Forskning > peer review

> [Birgitte Egelund Olsen](#)

> [Juridisk Institut](#)

Dokumenter

Birgitte Egelund

Olsen_Public

Acceptance_DRAFT

Indsendt manuskript, 196 KB, PDF-dokument

Originalsprog

Engelsk

Udgivelsesår

2013

Antal sider

13

Status

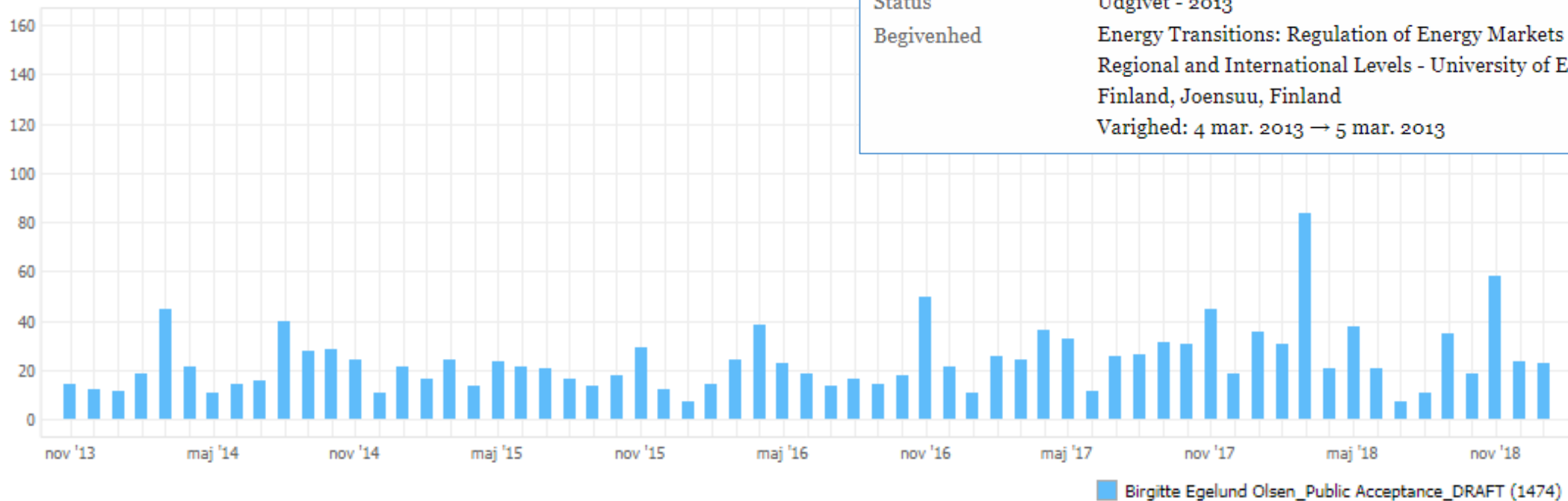
Udgivet - 2013

Begivenhed

Energy Transitions: Regulation of Energy Markets and Domestic, Regional and International Levels - University of Eastern Finland, Joensuu, Finland

Varighed: 4 mar. 2013 → 5 mar. 2013

Download-statistik

Checkliste til juridiske OA issues

Forfatteren har ophavsretten

Check kontrakt (CTA) og standardrettigheder

Før du overdrager ophavsretten til et forlag

Forfattere deler ophavsret

Beslut selv hvordan OA publicering skal ske

Udarbejd en tillægsaftale agreement for at bevare rettigheder til OA publicering, hvis ikke det står i kontrakten

Læs mere

[Forskerportalen.dk](https://forskerportalen.dk) og <https://medarbejdere.au.dk/en/open-access/open-access-and-copyright/>

Published by Wiley (the "Owner")
or
Published by Wiley and (together the "Owner")

COPYRIGHT TRANSFER AGREEMENT

Date:

Contributor name:

Contributor address:

Manuscript number:

Re: Manuscript entitled (the "Contribution")
for publication in (the "Journal")
published by ("Wiley")

Dear Contributor(s):

Thank you for submitting your Contribution for publication. In order to expedite the editing and publishing process and enable the Owner to disseminate your Contribution to the fullest extent, we need to have this Copyright Transfer Agreement executed. If the Contribution is not accepted for publication, or if the Contribution is subsequently rejected, this Agreement shall be null and void.
Publication cannot proceed without a signed copy of this Agreement.

Checkliste for at undgå svindelforlag

Reference this list for your chosen journal to check if it is trusted.

- Do you or your colleagues know the journal?
 - Have you read any articles in the journal before?
 - Is it easy to discover the latest papers in the journal?
- Can you easily identify and contact the publisher?
 - Is the publisher name clearly displayed on the journal website?
 - Can you contact the publisher by telephone, email, and post?
- Is the journal clear about the type of peer review it uses?
- Are articles indexed in services that you use?
- Is it clear what fees will be charged?
 - Does the journal site explain what these fees are for and when they will be charged?
- Do you recognise the editorial board?
 - Have you heard of the editorial board members?
 - Do the editorial board mention the journal on their own websites?
- Is the publisher a member of a recognized industry initiative?
 - Do they belong to the Committee on Publication Ethics (COPE) ?
 - If the journal is open access, is it listed in the Directory of Open Access Journals (DOAJ) ?
 - If the journal is open access, does the publisher belong to the Open Access Scholarly Publishers' Association (OASPA) ?
 - Is the journal hosted on one of INASP's Journals Online platforms (for journals published in Bangladesh, Nepal, Sri Lanka, Central America and Mongolia) or on African Journals Online (AJOL, for African journals)?
 - Is the publisher a member of another trade association?

Are you submitting your research to a trusted journal?
Is it the right journal for your work?

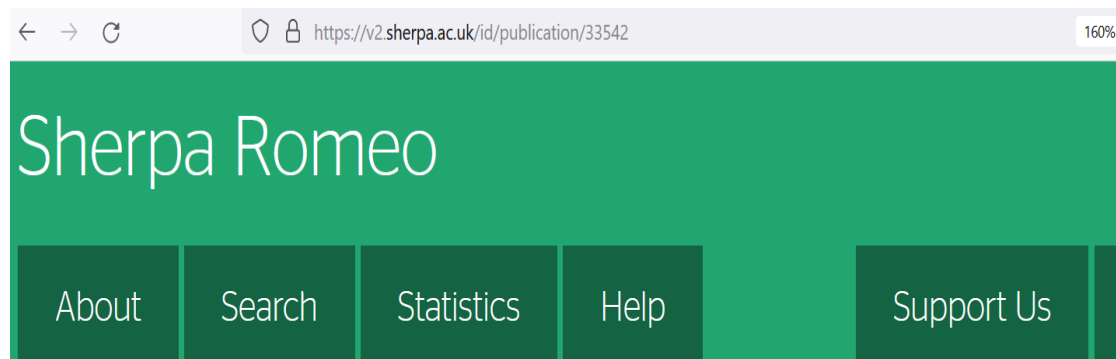

Use our [check list](#) to assess the journal

<http://thinkchecksubmit.org/>

Sherpa Romeo

African-American Literature and Culture

^ Publication Information

Title African-American Literature and Culture [English]

ISSNs Print: 1528-3887

Published Version
[pathway a]

 12m
 Non-Commercial Institutional Repository, Author's Homepage +

Published Version
[pathway b]

   None
 Non-Commercial Institutional Repository, Non-Commercial Subject Repository, +6 +

Published Version
[pathway c]

   None
 Non-Commercial Institutional Repository, Non-Commercial Subject Repository, +2 -

 OA Fee This pathway has an Open Access fee associated with it

 OA Publishing This pathway includes Open Access publishing

<https://v2.sherpa.ac.uk/romeo/>

Hvor kan man finde kvalitet OA tidsskrifter

[DOAJ](#)

[ULRICHSWEB](#)

[Scopus](#)

[Web of Science](#)

[The Bibliometric Research Indicator](#)

Journals ✕

1 – 10 of 10.591 →

+ Subject

- Article processing charges (APCs)
[What do these figures mean?](#)

10 count ↓ OR

No (7442)

Yes (3044)

No Information (105)

+ DOAJ Seal

+ Journal license

+ Publisher

+ Country of publisher

+ Full Text language

+ Peer review

+ Date added to DOAJ

 Global justice: Theory, Practice, Rhetoric ISSN: 1835-6842 (Online) http://www.theglobaljusticenetwork.org Peer review Subject: Political science: Political science (General) Date added to DOAJ: 29 Sept 2017	License: Publisher's own license ✓
 Jurnal Pendidikan: Teori, Penelitian, dan Pengembangan ISSN: 2502-471X (Online) http://journal.um.ac.id/index.php/jptpp/ Blind peer review Subject: Education: Education (General) Date added to DOAJ: 13 Apr 2017	 ✓ APC: 250000IDR
 Journal of Problem Solving ISSN: 1932-6246 (Online) http://docs.lib.purdue.edu/jps/ Double blind peer review Subject: Philosophy. Psychology. Religion: Psychology: Consciousness. Cognition Date added to DOAJ: 3 Aug 2009	 ✓ APC: 500USD
 Revista Adm.Made ISSN: 1518-9929 (Print); 2237-5139 (Online) http://revistaadmmade.estacio.br/index.php/admmade/index Double blind peer review Subject: Social Sciences: Commerce: Business Date added to DOAJ: 23 Oct 2016	 ✓
 Creativity and Innovation Journal	 ✓

Exempel på standard OA rettigheter

Source:
Elsevier: Article Sharing

<https://www.elsevier.com/about/policies/sharing>

Accepted Manuscript

Authors can share their accepted manuscript:

Immediately

- via their non-commercial personal homepage or blog
- by updating a preprint in arXiv or RePEc with the accepted manuscript
- via their research institute or institutional repository for internal institutional uses or as part of an invitation-only research collaboration work-group
- directly by providing copies to their students or to research collaborators for their personal use
- for private scholarly sharing as part of an invitation-only work group on [commercial sites with which Elsevier has an agreement](#)

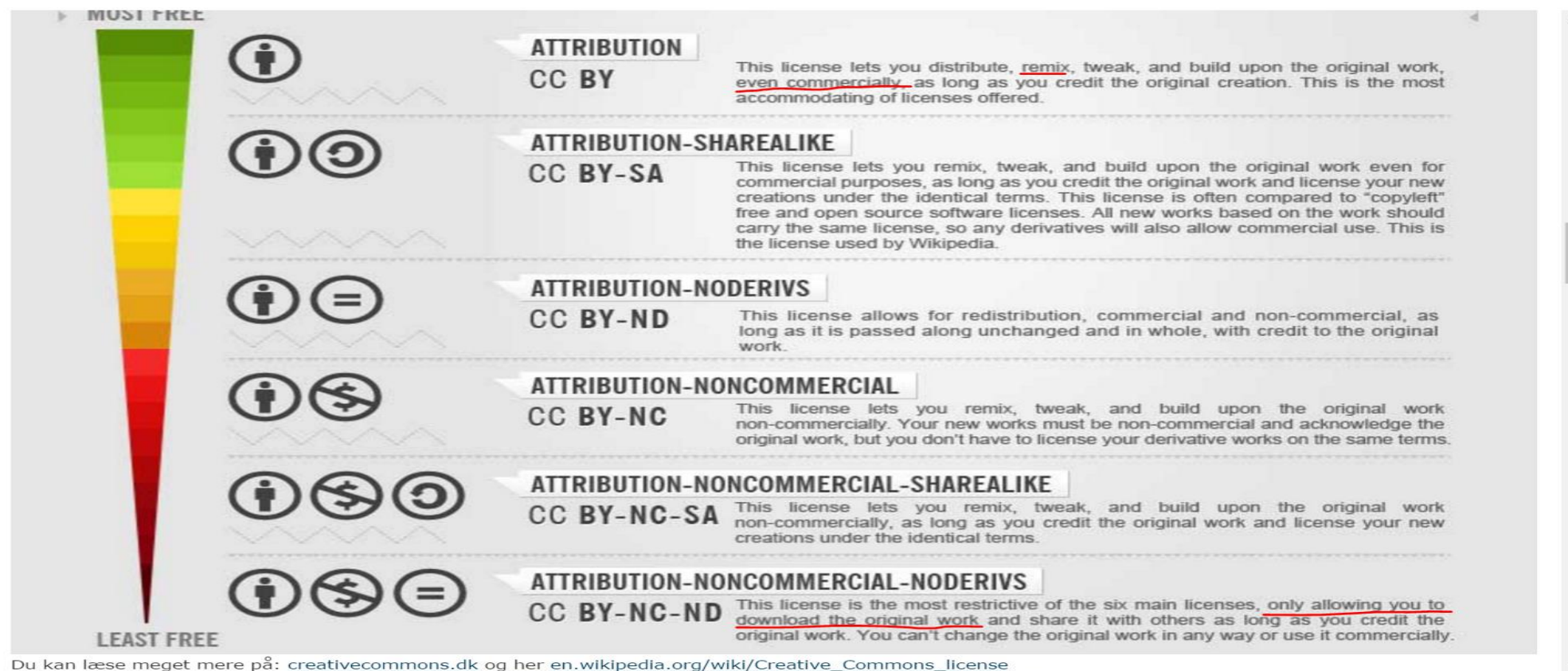
After the embargo period

- via non-commercial hosting platforms such as their institutional repository
- via commercial sites with which Elsevier has an agreement

In all cases accepted manuscripts should:

- link to the formal publication via its DOI
- bear a CC-BY-NC-ND license – this is easy to do, [click here](#) to find out how
- if aggregated with other manuscripts, for example in a repository or other site, be shared in alignment with our [hosting policy](#)
- not be added to or enhanced in any way to appear more like, or to substitute for, the published journal article

CC licenser

Du kan læse meget mere på: creativecommons.dk og her en.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons_license

OA hjemmeside for AU

- › Open Access at Aarhus University
- › Open Access policy at Aarhus University
- › Open Access strategy in Denmark
- ›› Open Access publication
- › Open Access and foundations
- › Open Access and copyright
- › Open Access and social media
- › Advantages of Open Access

Open Access policy at Aarhus University

Aarhus University (AU) supports the idea of the national Open Access strategy and strives to create free access for all citizens, researchers and companies to research publications produced as part of research conducted at AU. Open Access offers direct access to published research results for everyone. Access does not depend on users having subscribed to a journal, either personally or via their library.

Open Access publication

Read about your different publication choices with regards to Open Access.

Open Access and foundations

How do Danish and foreign funding bodies regard Open Access

Make your publication accessible via Open Access in Pure

Open Access submission form

Get help from AU Library with Open Access in Pure

Contact AU Library's Open Access support

Feedback & Questions

Contact AU Library's Open Access support

If you have any questions about
Open Access, you are very
welcome to contact AU Library's
Open Access support: oa@kb.dk

DPU'S SYNLIGHTED STATUS

DAGSORDEN

1. Status:

Webtrafik

Læsere og lyttere Asterisk og Pædagogisk indblik

Medieomtale

Rækkevidde sociale medier

2. Hvad kan forskerne gøre?

WEBTRAFIK DPU'S HJEMMESIDE

I 2023 indtil 20. november:

DPU webbesøg:

dpu.au.dk i alt 2023 til nu: **186.282**

dpu.au.dk/en 2023 til nu: **14.532**

Til sammenligning:

cas.au.dk: 61.175

cc.au.dk: 60.268

arts.au.dk: 35.905

Kilde: Siteimprove

ASTERISK-ABONNENTER

	Abonnenter pr. 16.11.2023
Sidste trykte nummer: Asterisk 96 (december 2020) blev sendt til:	• 9380 (heraf 5971 personlige)
Nyhedsmail om Asterisk 106 (oktober 2023) blev sendt til:	• 8977 Heraf: Nye siden Asterisk 97, april 2021: • 1247 Overført fra abonnentliste for trykt Asterisk: • Personlige: 4379 • Institutioner: 1259 Modtager nyhedsmail fra DPU, herunder når Asterisk udkommer: • 3092

HVOR MANGE LYTTER TIL ARTIKLER?

Fra Asterisk 85, 2018, har vi indtalt 2-3 artikler fra hvert nummer. Fra Asterisk 97, 2021, hver artikel i hvert nummer.

År	Samlet antal downloads af lydfiler
2021	3.259
2022	7.758
2023 (-> 16.11)	6.076

MEST HØRTE ASTERISK-ARTIKLER

Artikel	Samlet antal downloads siden publicering
1. Inklusionen er dumpet - så hvad nu?	1.299 (Asterisk 99, 2021)
2. Hvilken slags menneske er du?	1.268 (Asterisk 93, 2020)
3. Skolen har brug for reflekterende praktikere	1.001 (Asterisk 95, 2020)
4. Pædagoger skal være legende praktikere	910 (Asterisk 95, 2020)
5. De unge har masser af samfundssind!	735 (Asterisk 96, 2020)
6. Test på tværs	717 (Asterisk 94, 2020)
7. Når elefanten i rummet punkterer	608 (Asterisk 93, 2020)
8. Fuld valuta for uddannelsespengene	568 (Asterisk 92, 2019)
9. Test skal støtte pædagogikken – ikke sabotere den	515 (Asterisk 94, 2020)
10. Har vi stadig en fælles folkeskole?	465 (særpodcast produceret i forlængelse af Asterisk 100, 2022)

HVOR MANGE SER OG KLIKKER PÅ ASTERISK-ANNONCER?

Siden Asterisk 97, 2021, karruselannonce på Facebook for hvert nummer (7000 kr.).

Nummer	Rækkevidde	Klik på link
106 (kører til 27. nov. 2023)	65.409	3289
105	123.967	2427
104	36.896	1752
103	28.953	1095
102	26.457	1239
101	29.032	942
100 (6.000 kr.)	32.977	980
99 (8.000 kr.)	70.790	2395
98 (9.000 kr.)	58.366	1777
97 (12.000 kr.)	58.074	5455

ASTERISK - WEB

År	Antal besøg på sider under dpu.au.dk, der indeholder 'asterisk' i URL'en
2021	82.902
2022	62.218
2023 (-> 19.11)	29.241 (AU's cookiesamtykke opdateret januar 2023)

ASTERISK - WEB

Side/artikel	Besøg
1. Magasinets forside – dpu.au.dk/asterisk	24.812
2. Inklusionen er dumpet – så hvad nu?	14.252 (99, 2021)
3. Kvinden er blevet huskoordinator - også	8.210 (97, 2021)
4. Udforsk arkivet for Asterisk	4.977
5. Alle numre – oversigt	3.564
6. PPR skal finde vej ind i klassefællesskabet	3.932 (99, 2021)
7. Moderne filantropi forskyder fokus fra de reelle sociale problemer	3.715 (97, 2021)
8. Bæredygtighed i øjenhøjde	3.349 (98, 2021)
9. Inklusionsindsatsen lykkes, når pædagoger bevæger sig midt på vejen	3.122 (99, 2021)
10. Længe leve familien	2.998 (97, 2021)

Samlet for 1. maj 2021 - 19. november 2023.

PÆDAGOGISK INDBLIK - PODCASTS

For de fleste forskningsoversigter har vi produceret en **podcast** som formidlingsprodukt. NB. Frem til maj 2021 indgår 2-3 Asterisk-artikler pr. nummer også i tallet.

År	Samlet antal downloads af podcasts
2019	2.394 (01.10 ->)
2020	13.964
2021	10.847
2022	10.390
2023 (-> 16.11)	8.572

PÆDAGOGISK INDBLIK - PODCAST

Forskningsoversigt	Samlet antal downloads siden publicering
1. Leg i daginstitutioner	6.295 (dec. 2019)
2. Dagtilbuddets betydning for børn i udsatte positioner	4.923 (okt. 2019)
3. Undervisningsforstyrrende uro	3.566 (sep. 2019)
4. Inklusion og eksklusion i skolen	2.883 (feb. 2022)
5. Normeringers betydning for kvalitet i daginstitutioner	2.095 (jan. 2021)
6. Fritids- og ungdomsklubbers betydning for børn og unges trivsel og udvikling	1.920 (jun. 2021)
7. Langvarigt bekymrende skolefravær	1.795 (feb. 2023)
8. Børns læselyst	1.689 (nov. 2021)
9. Elevtrivsel i gymnasieskolen	1.508 (sep. 2020)
10. Sammenhæng mellem teori og praksis i erhvervsuddannelserne	1.195 (jun. 2022)

PÆDAGOGISK INDBLIK – WEBBESØG & DOWNLOADS AF PUBLIKATION

År	Antal besøg på Pædagogisk indblik-websider	Antal downloads af forskningsoversigter (visninger af dokument)
2020	12.524	5.612
2021	24.143	6.833
2022	24.206	8.564
2023 (-> 19.11)	12.833	6.312

MEST BESØGTE SIDER PÆDAGOGISK INDBLIK

Side	Besøg
1. Forside – dpu.au.dk/paedagogiskindblik	17.352
2. Leg i daginstitutioner	12.546 (3, 2019)
3. Dagtilbuddets betydning for børn i udsatte positioner	8.291 (2, 2019)
4. Undervisningsforstyrrende uro i skolen	6.622 (1, 2019)
5. Inklusion og eksklusion i skolen	5.065 (14 og 15, 2021)
6. Børns læselyst	4.576 (13, 2021)
7. Fritids- og ungdomsklubber	4.031 (11, 2021)
8. Normeringers betydning for kvalitet i daginstitutioner	3.277 (9, 2021)
9. Elevtrivsel i gymnasieskolen	2.992 (6, 2020)
10. Digitale læremidler i danskfaget	2.333 (4, 2020)

Samlet for 1. januar 2020 - 19. november 2023.
Selve forskningsoversigterne indgår ikke her.

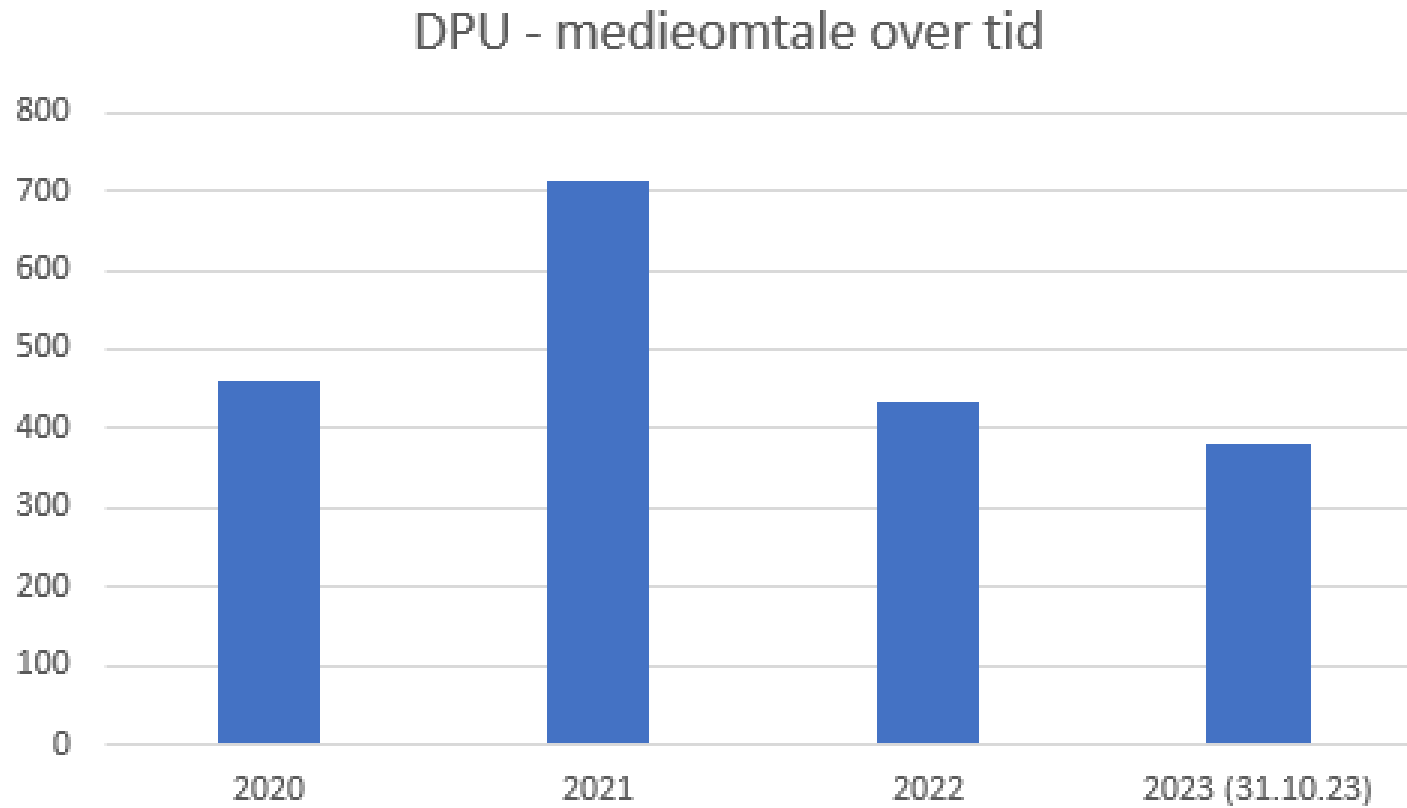
MEST VISTE PÆDAGOGISK INDBLIK

Samlet for 1. januar 2020 - 19. november 2023.

Hertil kommer downloads fra Aarhus Universitetsforlag samt deling og videredistribution.

Side	Visninger/downloads
1. Leg i daginstitutioner	3.021 (3, 2019)
2. Inklusion og eksklusion i undervisningen	1.700 (14, 2021)
3. Undervisningsforstyrrende uro i skolen	1.655 (1, 2019)
4. Dagtilbuddets betydning for børn i udsatte positioner	1.632 (2, 2019)
5. Børns læselyst	1.152 (13, 2021)
6. Digitale læremidler i danskfaget	853 (4, 2020)
7. Mundtlighed i fremmedsprogsundervisningen	794 (5, 2020)
8. Langvarigt bekymrende skolefravær	749 (21, 2023)
9. Inklusion i fagene	684 (15, 2022)
10. Elevtrivsel i gymnasieskolen	660 (6, 2020)

MEDIEOMTALER DPU

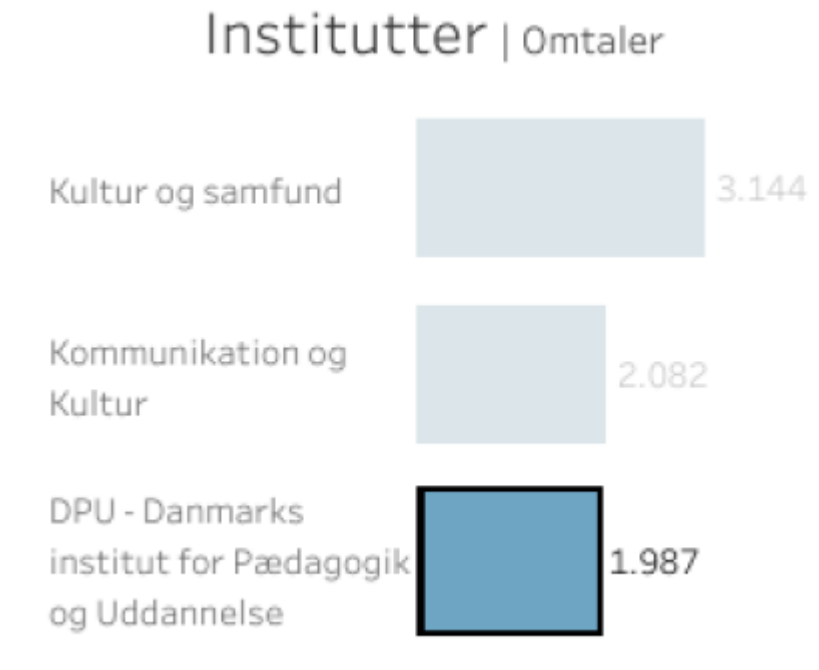

Kilde: Retriever

MEDIEOMTALER ARTS

Periode: 01.02.2021 – 30.09.23

Kilde: Retriever

TOP 20 I MEDIERNE

Omtale af DPU-forskere i medierne.

Periode: 01.01.2020 - 31.10.2023

Andreas Lieberoth	127
Lars Qvortrup	112
Karen Wistoft	96
Line Lerche Mørck	88
Claus Holm	76
Grethe Kragh-Müller	63
Jonas Lieberkind	54
Eva Gulløv	53
Jørn Bjerre	50
Ida Wentzel Winther	49
Helle Rabøl Hansen	49
Ning de Coninck-Smith	47
Christian Chrstrup Kjeldsen	42
Mie Plotnikof	38
Jeppe Bundsgaard	37
Ove Korsgaard	35
Simon Skov Fougt	32
Rie Thomsen	31
Stig Broström	30
Ditte Winther-Lindquist	29

TOP 10 MEDIER I PERIODEN

Politiken	241
Berlingske	193
Kristeligt Dagblad	125
Jyllands-Posten	106
Folkeskolen	105
Information	91
Jyllands-Posten - abon.	81
Altinget	74
Kristeligt Dagblad - abon.	55
Information - abon.	48

TOP 10 FAGMEDIER I PERIODEN

Folkeskolen	105
Altinget	74
BUPL	24
Videnskab.dk	23
Omnibus	20
Zetland	18
Børn & Unge	16
Magisterbladet	15
Finans.dk - abon.	11
Forskerforum	6

REGIONALE MEDIER I PERIODEN

Jylland og Fyn:

Jydske Vestkysten	36
Fyens	29
DR P4 Østjylland	29
Århus Stiftstidende	29
Randers Amtsavis	28
Fredericia Dagblad	28
Horsens Folkeblad	27
TV 2 Østjylland	26
Dagbladet Holstebro-Struer	26
Viborg Stifts Folkeblad	24

Region Hovedstaden:

Frederiksborg Amts Avis	22
TV 2 Kosmopol	7
DR P4 Bornholm	4
TV 2 Bornholm	2
DR P4 København	1

Region Sjælland:

DR P4 Sjælland	11
TV Øst	1

DPU PÅ SOCIALE MEDIER

Facebook:	10.800 følgere – antal stagneret Mellem 1.000 – 13.000 eksponeringer pr. opslag – op til 33.000 viralt
LinkedIn:	3.577 følgere – antal i vækst Oprettet november 2022 Mellem 1.300 – 5.000 eksponeringer pr. opslag – op til 9.000 viralt
X (Twitter):	1.391 følgere – antal stagneret Oprettet marts 2017 Mellem 150 – 1.100 eksponeringer pr. opslag – op til 2.600 viralt

Periode: Seneste 3 mdr.

HVAD KAN FORSKERNE GØRE?

- **Skrive debatindlæg** fx i Altinget, Politiken SkoleMonitor og SocialMonitor, Vejlederforum
- **Poste og interagere på sociale medier**, fx LinkedIn
- **Selv kontakte journalister om ny forskning** fx Folkeskolen
- **Kontakte kommunikationsafdelingen** ved:
 - Nye bevillinger
 - Projekter, der snart slutter
 - Udpegninger til fx råd

HVAD KAN FORSKERNE GØRE?

Forskere kan opdatere deres AU-hjemmeside i PURE:

- Udfylde fritekstfeltet på forsiden
- Skrive 3 – 5 emneord
- Sætte mobiltelefonnummer på
- Få taget nyt medarbejderfoto

AARHUS
UNIVERSITET

Aftaler om fordeling af forskningsreserve mv. i 2024

2. november 2023

Præambel

Regeringen og alle Folketingets partier har indgået delaftaler om finansloven for 2024 om 4,2 mia. kr. til forskning og innovation som del af det offentlige forskningsbudget på 28,7 mia. kr., dvs. 1 procent af BNP.

For at understøtte den grønne omstilling øremærker partierne 2,6 mia. kr. til grøn forskning. Heraf kommer 1,9 mia. kr. fra aftalen til forskning, som skal understøtte CO₂-lagring, fremtidens plantebaserede fødevarer og reduktion af madspild, arktisk forskning og klima, varsling og viden om oversvømmelse og tørke og håndtering af PFAS. Aftalepartierne fastholder det flerårige mål om et højt niveau for midler til grøn forskning. Det understøtter den grønne omstilling og indfrielsen af klimamålene. Aftalepartierne fortsætter prioriteringerne inden for rammerne af den grønne forskningsstrategi med blandt andet en langsigtet indsats inden for fire grønne missioner og opbygning af strategiske forskningsmiljøer.

Inden for nye teknologier og innovation er der afsat 1,0 mia. kr. til blandt andet en strategisk indsats inden for blandt andet kvanteteknologi, kunstig intelligens og rumforskning for at bidrage til at løse globale udfordringer og styrke Danmarks sikkerhed.

På sundhedsområdet har partierne afsat 0,8 mia. kr. til blandt andet den patientnære kliniske forskning, sundhedsteknologi, ulighed i sundhedsvæsenet og det borgernære sundhedsvæsen i kommunerne, og der er afsat penge til ny viden om, hvordan miljøfremmede stoffer påvirker fertilitet. Partierne er desuden enige om at belyse den danske medicinske forskning i forhold til forekomsten af sygdomme blandt henholdsvis kvinder og mænd.

Aftalen styrker forskning inden for psykiatri i forlængelse af 10-årsplanen for psykiatrien og afsætter midler til at styrke den praksisnære forskning i ensomhed og mistrivsel samt udsatte børn og unge. Partierne er endvidere enige om at styrke forskning inden for læring og trivsel i grundskolen og på erhvervsuddannelserne m.v.

En særlig delaftale prioriterer over 0,3 mia. kr. til at styrke fri forskning og fremtidens forskertalenter. Med de samlede prioriteringer kommer bevillingen til Danmarks Frie Forskningsfond op på 1,9 mia. kr. i 2024.

Partierne prioriterer endvidere at styrke talentudviklingen og en række internationale samarbejder og det forskningsmæssige grundlag for de kunstneriske uddannelser.

I delaftalerne til finansloven for 2024 har partierne dermed prioriteret at støtte såvel den grundlagsskabende og den frie forskning samtidig med, at der er prioriteret betydelige midler til at finde konkrete, innovative løsninger på de store samfundsmæssige udfordringer, vi står over for, og udnytte de mange nye muligheder, som teknologi skaber for vores velfærd og udvikling af nye arbejdspladser og virksomheder.

Aftale om fordeling af forskningsreserven mv. i 2024

mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige

2. november 2023

Aftale om fordeling af forskningsreserve mv. i 2024

Regeringen og aftalepartierne er enige om at fordele 3.814,5 mio. kr. til initiativer i finansloven for 2024, *jf. tabel 1 nedenfor*.

Tabel 1

Aftale om fordeling af forskningsreserven mv. i finansloven for 2024

Mio. kr. (2024-PL)

1. Klima - Ambitiøse og varige grønne initiativer	1.910,3
Ambitiøs grøn omstilling	
1.1. Grønne missioner: PtX, CCUS, landbrug og cirkulær økonomi	320,0
1.2. Grøn forskning, teknologi og innovation	340,0
1.3. Fri, grøn forskning	136,0
1.4. Opbygning af strategiske forskningsmiljøer	140,0
1.5.1. Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram	300,0
1.5.2. Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram	112,9
1.5.3. Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram – ICROFS	70,0
1.6. Fremme af CO ₂ -fangst og lagring i Danmark	15,0
Fremtidens fødevarer og et klima- og miljøvenligt landbrug	
1.7. Forskning i klima- og miljøvenligt landbrug	50,0
1.8. Fremtidens klimavenlige fødevarer	75,0
1.9. Forskning i biosolutions	45,0
1.10. Forsknings- og leverancecenter til håndtering af PFAS	45,0
1.11. Grønt program for omstilling af fiskeri og akvakultur	35,0
Klimaovervågning og naturkatastrofer	
1.12. Nationalt Center for Klimaforskning	35,0
1.13. Styrket varsling og viden om oversvømmelser og tørke	30,2
1.14. Internationalt forskningssamarbejde og styrket monitorering	25,0
Arktis	
1.15. Arktisk forskning	50,0
1.16. Forskningsskib Dana V	65,0
1.17. Overvågning af Grønlands Indlandsis og Greenland Climate Network	21,2
2. Nye teknologier, innovation og sikkerhed	996,1
2.1. Digitalisering, teknologi og innovation	370,0
2.2. Kvanteforskning	200,0
2.3. Rumforskning og deltagelse i Den Europæiske Rumorganisation (ESA)	131,1
2.4. Forsvarsforskning og kritisk infrastruktur	45,0
2.5. Matchfinansieringsordningen	30,0
2.6. Kunstig Intelligens	100,0
2.7. Forskning i halvledere, micro- og nanochips	30,0
2.8. Videnbaseret innovation og kommerialisering af forskning	90,0
3. Sundhed og life science	788,1

3.1. Life science, sundhed, velfærdsteknologi	316,5
3.2. Styrket klinisk og uafhængig forskning	210,0
3.3. Bedre rammer for forskning i psykiatrien	100,0
3.4. Bedre rammer for forskning i personlig medicin	35,0
3.5. Forskningsfyrtårne inden for life- og bioscience	40,0
3.6. Ældreforskning	30,0
3.7. Forskning i zoonotiske epidemier	15,0
3.8. Forskning i COVID-19	21,6
3.9. Forskning i ensomhed	20,0
4. Trivsel og læring	120,0
4.1. Styrkelse af forskning i udsatte børn og unge samt mistrivsel	55,0
4.2. Læring og trivsel i grundskolen	30,0
4.3. Stærkere forskningsmiljøer for erhvervsuddannelserne, arbejds- og praksislæring	35,0

Anm.: 1,5 pct. af midlerne kan anvendes til administration.

1. Klima – ambitiøse og varige grønne initiativer

1.1 Grønne missioner: PtX, CCUS, landbrug og cirkulær økonomi

Aftalepartierne er enige om at afsætte 320,0 mio. kr. til en styrket strategisk grøn forsknings- og innovationsindsats inden for de fire grønne missioner, som blev iværksat med *Aftalen om fordeling af forskningsreserven mv.* i 2021:

- 1) Fangst og lagring eller anvendelse af CO₂ (CCUS)
- 2) Grønne brændstoffer til transport og industri (Power-to-X mv.)
- 3) Klima- og miljøvenligt landbrug og fødevarerproduktion
- 4) Cirkulær økonomi med fokus på plastik og tekstiler

Midlerne skal bidrage til at konsolidere og udbygge indsatsen i de fire grønne forsknings- og innovationspartnerskaber med henblik på at realisere ambitionerne i de roadmaps, som er udarbejdet for hver mission. Indsatsen skal bidrage til, at Danmark kan nå målet om 70 procents reduktion af drivhusgasudledning i 2030 og indfri de langsigtede klimamål efter 2030. Danmarks Innovationsfond udbyder midlerne i konkurrence mellem de fire etablerede grønne partnerskaber, som er nedsat til at implementere missionerne.

1.2 Grøn forskning, teknologi og innovation

Aftalepartierne er enige om at afsætte 340,0 mio. kr. til bredere tematiske opslag inden for grøn forskning, teknologiudvikling og innovation på syv områder, *jf. grøn forskningsstrategi fra 2020*:

- 1) Energiproduktion mv.
- 2) Energieffektivisering
- 3) Landbrug og fødevarerproduktion
- 4) Transport
- 5) Miljø og cirkulær økonomi
- 6) Natur og biodiversitet
- 7) Bæredygtig adfærd og samfundsmæssige konsekvenser (tværgående)

Danmarks Innovationsfond udmønter midlerne i åben konkurrence til de projekter, der demonstrerer størst effekt på klima, natur og miljø samt vækst og beskæftigelse, og som kan understøtte udvikling af lokale erhvervsfyrtårne.

Indsatsen kan f.eks. fokusere på forskning i udviklingen af smarte integrerede energisystemer og potentialet i sektorkobling inden for det samlede energi- og forsyningsområde, herunder digitale teknologier og løsninger.

Aftalepartierne lægger vægt på, at der i udmøntningen også støttes tværfaglige projekter og projekter inden for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning. Det kan f.eks. være projekter, der kombinerer naturvidenskabelig og teknologisk forskning med humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning, som kan bidrage med værdifuld viden relateret til f.eks. adfærd, incitamenter, regulering og markedsforhold.

1.3 Fri, grøn forskning

Aftalepartierne er enige om at afsætte 136,0 mio. kr. til den grønne, frie og nysgerighedsdrevne forskning. Prioriteringen skal fremme forskernes egne originale idéer, som kan bidrage til den grønne omstilling. Samtidig skal prioriteringen understøtte karriereudvikling for vækstlaget i dansk forskning, bl.a. de yngre forskere. Midlerne kan også understøtte internationalt forskningssamarbejde. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

1.4 Opbygning af strategiske forskningsmiljøer

Aftalepartierne er enige om at afsætte 140,0 mio. kr. til fortsat opbygning af varige forskningsmiljøer på strategisk prioriterede områder inden for den grønne forskning. Forskningsmiljøerne opbygges på tværs af institutioner for at opnå stærk kritisk masse i dansk forskning. Midlerne skal bidrage til at styrke kapaciteten inden for klima, landbrug, natur og miljø, særligt i forbindelse med den forskningsbaserede myndighedsbetjening og strategiske samarbejder med fonde. Midlerne skal endvidere understøtte forskere og forskningsmiljøers mulighed for at ansøge om og omsætte tilskud fra eksterne forskningsfonde. Midlerne ydes som driftstilskud til forsknings- og uddannelsesinstitutioner, herunder til samarbejdskonstellationer på tværs af institutioner, myndighedsbetjening mv. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet i dialog med relevante ministerier.

1.5. Udvikling- og demonstrationsprogrammer

Udviklings- og demonstrationsprogrammer (UDP) støtter udviklings-, test- og demonstrationsprojekter inden for prioriterede områder såsom energi, miljø og fødevarer, der er vigtige for den grønne omstilling. UDP'erne finansierer projekter, der kan medvirke til at løfte nye teknologier og løsninger fra forsknings- til kommercialiseringsstadiet, og som kan bidrage til at skabe flere grønne arbejdspladser i Danmark.

1.5.1 Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram

Aftalepartierne er enige om at afsætte 300,0 mio. kr. til Det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP). EUDP har til formål at understøtte Danmarks energipolitiske målsætninger, bl.a. om forsyningssikkerhed, uafhængighed af fossile brændsler ved at udmønte midler til udvikling og demonstration af ny

energiteknologi samt til etablering af testfaciliteter. EUDP bidrager herved til, at Danmark kan nå sine ambitiøse klimamål.

Af midlerne målrettes 60 mio. kr. til udvikling og demonstration af el-lagre mhp. at udvikle nye løsninger til integration i dansk energiplanlægning og til eksport for at understøtte forsyningssikkerhed i et grønt el-system. Midlerne kan også målrettes virksomheder, som etablerer grønne forsknings- og udviklingsaktiviteter og produktionsfaciliteter i Danmark. Midlerne udmøntes af EUDP under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

1.5.2 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram

Aftalepartierne er enige om at afsætte 112,9 mio. kr. til Det Miljøteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP). Indsatsen skal fremme udvikling og anvendelse af nye effektive miljøløsninger på prioriterede miljøudfordringer som f.eks. drikkevandsbeskyttelse, vandmiljø, luft- og plastikforurening, genanvendelse af emballage og samtidigt understøtte vækst og beskæftigelse i hele landet. Der øremærkes 10,0 mio. kr. til klimatilpasningsløsninger. Midlerne udmøntes af MUDP under Miljøministeriet.

1.5.3 Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram – ICROFS

Aftalepartierne er enige om at afsætte 70,0 mio. kr. til Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) økologiforskning i samarbejde med ICROFS. Økologisk jordbrug og økologiske fødevarer skal fortsat udvikles, hvis dansk økologi skal bevare sin internationale førerposition, imødekomme fremtidens forbrugerkrav og bevare en høj troværdighed. Midlerne udmøntes af GUDP under Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri.

1.6 Fremme af CO₂-fangst og lagring i Danmark

I forlængelse af *Aftale om køreplan for lagring af CO₂* af juni 2021 er aftalepartierne enige om at afsætte 15,0 mio. kr. i 2024 til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS) kortlægning af potentielle CO₂-lagerlokaliteter og analyse af lagre på land, kystnært og offshore i udtjente olie- og gasfelter, jf. *missionen om fangst og lagring eller anvendelse af CO₂ under 1.1*. Midlerne afsættes derudover til GEUS' initiale undersøgelser i forhold til sikker lagring og overvågning af CO₂ i undergrunden (fiberkabler (DAS), geomekaniske studier og vandkemiske monitoringsstrategier). Midlerne udmøntes af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

1.7. Forskning i klima og miljøvenligt landbrug

Aftalepartierne er enige om at afsætte 50,0 mio. kr. til at understøtte det forsknings- og udviklingsarbejde, som er påbegyndt med *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021*, herunder bl.a. forskning i virkemidler og forbedrede opgørelser på landbrugsområdet, som er vigtige for en mere omkostningseffektiv klima- og miljøindsats. Midlerne skal desuden understøtte opfyldelse af aftalens klima- og miljømålsætninger. Midlerne udmøntes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, herunder i tilknytning til den forskningsbaserede myndighedsbetjening på området

1.8. Fremtidens klimavenlige fødevarer, plantebaserede fødevarer og reduktion af madspild

Aftalepartierne er enige om at afsætte 75,0 mio. kr. til at understøtte forskning og udvikling i sunde klimavenlige fødevarer, fødevaresystemer, herunder særligt plantebaserede og økologiske fødevarer og alternative proteiner samt indgå i det transnationale forskningssamarbejde i regi af Horizon Europe partnerskabet Sustainable Food Systems. Med initiativet tilvejebringes desuden evidens for effekt for så vidt angår udvalgte virkemidler med henblik på at reducere madspild og fødevaretab i hele værdikæden. Midler udmøntes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, herunder Fonden for Plantebaserede Fødevarer og GUDP.

1.9. Forskning i biosolutions

Aftalepartierne er enige om at afsætte 45,0 mio. kr. til forskning og teknologiudvikling inden for biosolutions, der kan understøtte udvikling af biobaserede ingredienser og fermenteringsteknologi, industrielle enzymer, biobaseret foder, plante- og frøforædling, bioenergi og biobaserede miljøteknologier. Biosolutions dækker over anvendelsen af levende organismer til at udvikle innovative løsninger, som f.eks. kan bidrage til nedbringelse af CO₂ i fremstillingsprocesser og slutprodukter i udledningstunge sektorer såsom transport, landbrug og industri. Biosolutions kan således bidrage til, at Danmark kan indfri klimalovens mål om 70 pct. reduktion af CO₂ inden 2030. Midlerne skal bidrage til at realisere – og skal ses i sammenhæng med – missionen om klima- og miljøvenligt landbrug og fødevareproduktion, *jf. 1.1.* Aftalepartierne er enige om, at midlerne udmøntes som tilskud under Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) til virksomheders test og demonstration af nye løsninger og teknologier inden for biosolutions, bl.a. biofermentering og bioraffinering.

1.10. PFAS Center

Aftalepartierne er enige om at afsætte 45,0 mio. kr. til at etablere et forsknings- og leverancecenter på universiteterne til håndtering af PFAS. Forsknings- og leverancecenteret skal understøtte den nationale PFAS-handlingsplan. Midlerne skal understøtte forskningsbaseret vidensopbygning og rådgivning om håndtering, oprensning, optag, helbredskonsekvenser og regulering af PFAS, som i stigende grad efterspørgeres blandt politikere, myndigheder, borgere mv. Midlerne udmøntes af Miljøministeriet med inddragelse af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

1.11. Grønt program for omstilling af fiskeri og akvakultur

Aftalepartierne er enige om at afsætte 35,0 mio. kr. til forskning i og dokumentation af effekterne af fiskeri- og akvakulturproduktion på natur, miljø og klima og af virkemidler til at sikre en grøn omstilling. Den forskningsrelaterede indsats skal understøtte det forsknings- og udviklingsarbejde, som er nødvendigt for at lukke videnskløften om fiskeri og akvakulturs natur-, miljø- og klimapåvirkning med en mere bæredygtig produktion. Midlerne udmøntes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

1.12 Nationalt Center for Klimaforskning (NCKF)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 35,0 mio. kr. til at videreføre aktiviteter inden for de igangværende og langsigtede forskningsområder, som Nationalt Center for Klimaforskning (NCKF) har opbygget siden 2020. Det gælder f.eks. overvågning og

fremskrivning af det polare klima og kryosfæren (is på land og hav) samt et fokus på nordatlantiske klimaændringer og risikoen for pludselige skift i klimaet og "tipping points", hvilket også bidrager til udviklingen af klimaprognoser for de kommende årtier. Forskningen understøtter endvidere både den grønne omstilling og klimatilpasning i Danmark og Grønland, f.eks. gennem analyser af fremtidens ekstreme vejr til brug for vurderinger af konsekvenser, samfundspåvirkning og klimatilpasningsbehov. Midlerne skal endvidere understøtte NCKF's samarbejde med andre klimaforskningsinstitutioner i rigsfællesskabet og en udvidelse af centerets tværgående samarbejde. NCKF vil fortsat prioritere indsatsen med at understøtte Danmarks Meteorologiske Instituts (DMI) funktion som Danmarks kontaktpunkt i IPCC og DMI's rolle som regeringens klimavidenskabelige rådgiver, *jf. Klimalovens § 9*. Midlerne udmøntes af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

1.13. Styrket varsling og viden om oversvømmelser og tørke

Aftalepartierne er enige om at afsætte 16,2 mio. kr. til styrket varsling og prognoser for oversvømmelser. Initiativet har til formål at styrke DMI's mulighed for at varsle oversvømmelser i realtid samt udarbejde prognoser for strømningsveje og ophobning af vand i byer for at forbedre grundlaget for beredskab og klimatilpasning. Initiativet er således en del af DMI's generelle implementering af varsling af oversvømmelser.

Aftalepartierne er enige om endvidere at afsætte 14,0 mio. kr. til data- og videngrundlag for tørke til gavn for tilpasningsindsatser og eventuel fremtidig varsling af tørke. Forskningsindsatsen skal skabe bedre forståelse af tørke i forskellige jordlag (herunder meteorologisk- og grundvandstørke) og af tørkens påvirkning af det danske samfund, samt hvordan denne viden bruges af forskellige myndigheder. Denne indsats kan danne et indledende grundlag for evt. yderligere initiativer ift. håndtering af tørke.

Midlerne udmøntes af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, herunder i samarbejde med universiteterne.

1.14. Internationalt forskningssamarbejde og monitorering af grøn forskning

Aftalepartierne er enige om at afsætte 25,0 mio. kr. til dels at styrke det danske engagement i internationalt samarbejde om grøn forskning og det danske hjemtag fra EU's forskningsprogrammer, dels at styrke monitorering af forskning, herunder grøn forskning. En styrket monitorering af forskningen skal bl.a. bidrage med mere viden om forskningsinvesteringers potentiale for at bidrage til klimamålene samt udvikling af et forsknings- og innovationsdataberedskab, som bedre end i dag understøtter analyser af forskning og innovation, f.eks. hvad der forskes i, hvem der gennemfører og finansierer forskningen, forskningens videnskabelige anerkendelse mv. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

1.15. Arktisk forskning – Klimaforandringer og bæredygtige arktiske samfund

Aftalepartierne er enige om at afsætte 50,0 mio. kr. til at styrke den arktiske forskning, der kan bidrage til en bæredygtig udvikling i Arktis gennem en større forståelse af klimaforandringerne og deres betydning for både biodiversitet, økosystemer, kulturarv og levevilkår i Arktis. Det omfatter bl.a. viden om udfordringer og løsninger i

relation til fysisk-kemiske forhold, klimafeedback-mekanismer, økosystemer samt menneskers og dyrs levevilkår. Det gælder også sociale og kulturelle ændringer i de arktiske samfund som følge af klimaforandringer. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet og af Danmarks Frie Forskningsfond.

1.16. Forskningsskib DANA V

Aftalepartierne er enige om at afsætte yderligere 65,0 mio. kr. til det igangværende skibsbyggeri af et nyt multidisciplinært ocean- og arktisgående forskningsskib, DANA V. DANA V skal erstatte det nuværende forskningsskib, DANA IV, som er teknisk-, forskningsmæssigt og miljømæssigt forældet. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

1.17. Overvågning af Grønlands Indlandsis og Greenland Climate Network

Aftalepartierne er enige om at afsætte 21,2 mio. kr. til GEUS' fortsatte overvågning af ændringer i Grønlands indlandsis. GEUS' overvågning er særdeles vigtig for planlægning og indsats i forhold til klimaforandringer og klimatilpasning. Midlerne øremærkes to initiativer, der adresserer målinger af indlandsisen i Grønland: Program for overvågning af Grønlands Indlandsis (PROMICE), som måler afsmeltningen i randområderne, og Greenland Climate Network (GC-Net), som måler snefaldet på den centrale del af Grønland. Midlerne udmøntes af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

2. Nye teknologier, innovation og sikkerhed

2.1 Digitalisering, teknologi og innovation

Aftalepartierne er enige om at afsætte 370,0 mio. kr. i 2024 under Danmarks Innovationsfond til at understøtte strategisk forskning og innovation inden for digitalisering og nye teknologier, som bidrager til at løse globale udfordringer og til at skabe vækst i dansk erhvervsliv.

Midlerne skal styrke forskning og innovation på en række vigtige digitale og teknologiske områder, herunder også den tidlige grundlagsskabende forskning inden for bl.a. robot- og droneteknologi, automatiseret produktionsteknologi, materialeteknologi, partikelforskning, big data, kunstig intelligens, cyber- og informationssikkerhed, halvledere, micro- og nanochips samt rumbaseret teknologi. Indsatsen kan bl.a. understøtte udviklingen af digitale løsninger til gavn for den grønne omstilling, sundhed og velfærd samt Danmarks sikkerhed. Forskningen kan også skabe ny viden om digitaliseringens betydning for mennesker og samfund mv. Indsatsen kan også fremme danske universiteters og virksomheders teknologiske forskning gennem samarbejder i de internationale miljøer, som Danmark er medlem af (CERN, ESO, EMBL, ESRF, EU-XFEL, ESS m.fl.), så dansk viden kommer i spil internationalt og fremmes gennem aktiv deltagelse i udvikling af morgendagens teknologier. Der skal i den gennemførte forskning tages højde for dataetiske principper, herunder ansvarlig brug af data og transparens. Midlerne udmøntes af Danmarks Innovationsfond.

2.2 En strategisk forskningsindsats for udvikling af kvanteteknologi

Aftalepartierne er enige om at afsætte 200,0 mio. kr. i alt til en strategisk forskningsindsats for kvanteteknologi som led i *National Strategi for Kvanteteknologi*. Midlerne

kommer ud over den ramme, der allerede er afsat til et NATO Kvantecenter i Danmark.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 100,0 mio. kr. til et strategisk program for kvanteteknologi, som udmøntes af Danmarks Innovationsfond i 2024 med vægt på den tidlige, grundlagsskabende forskning samt internationalt samarbejde og understøttelse af videnbaseret innovation og kommercialisering af kvanteforskning.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 50,0 mio. kr. til at etablere et nationalt testcenter på kvanteområdet, hvor forskere, studerende og virksomheder får adgang til specialiseret udstyr, som kan bruges til at teste, validere og modne kvanteteknologier. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Evt. uforbrugte midler kan udmøntes gennem det strategiske program for kvanteteknologi under Danmarks Innovationsfond.

Aftalepartierne er endvidere enige om at afsætte 40,0 mio. kr. til at styrke adgang til digital forskningsinfrastruktur, forskning i algoritmer og software på kvanteområdet samt kompetenceopbygning og anvendelse af kvanteteknologi. Midlerne udmøntes af Danish e-infrastructure Cooperation (DeiC) under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Endelig er aftalepartierne enige om at afsætte op til 10,0 mio. kr. til medfinansiering af det danske bidrag til udvikling af en europæisk kvantekommunikationsinfrastruktur til sikker deling af data (EuroQCI) i forbindelse med anden ansøgningsfase. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Evt. uforbrugte midler kan udmøntes gennem det strategiske program for kvanteteknologi under Danmarks Innovationsfond.

2.3 Rumforskning og deltagelse i Den Europæiske Rumorganisation (ESA)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 131,1 mio. kr. til at styrke dansk deltagelse i Den Europæiske Rumorganisation (ESA). Danmark vil i ESA kunne styrke sin deltagelse i en lang række ikke-obligatoriske programaktiviteter inden for f.eks. jordobservation, navigation, bemandet rumfart og teknologiudvikling, der kan løfte nationale forskningsmæssige, brugermæssige, teknologiske og erhvervsrettede interesser. Samtidig vil midlerne kunne understøtte erhvervsrettet teknologiudvikling med fokus på grøn omstilling, klimaovervågning, civil sikkerhed, sikkerhed for samfundsinfrastruktur og kommunikation. Der afsættes 125,0 mio. kr. til dette. Der kan af denne ramme i øvrigt anvendes midler til særlig transport af den danske ESA-astro-naut fra USA til det europæiske astronautcenter i Köln efter endt mission i 2024. Herudover afsættes 6,1 mio. kr. til Danmarks deltagelse i de obligatoriske programaktiviteter. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Aftalepartierne er enige om, at der udarbejdes en strategi for at styrke danske forsknings- og innovationsmiljøer på området og dansk deltagelse i ESA til gavn for bl.a. den grønne omstilling, Danmarks sikkerhed og dansk erhvervsliv.

2.4 Forsvarsforskning og kritisk infrastruktur

Aftalepartierne er enige om at afsætte 45,0 mio. kr. til forsvarsforskning og forskningsinnovation.

Aftalepartierne er enige om heraf at prioritere 30 mio. kr. til forsknings- og udviklingsaktiviteter inden for forsvarsteknologi, som udmøntes i regi af Nationalt Forsvarsteknologisk Center mhp. at understøtte kompetence- og kapacitetsopbygning i forskningsmiljøet. Endvidere kan 10 mio. kr. prioriteres til at understøtte drift og udvikling af Nationalt Forsvarsteknologisk Center frem til 2025. Centeret skal bidrage til et teknologisk løft af Forsvaret og den danske forsvarsindustri gennem interdisciplinære partnerskaber, der samtænker teknologisk innovation med civile, militære, politiske og økonomiske hensyn. Centeret skal desuden understøtte, at Danmark kan udnytte potentialerne i EU's Forsvarsfond, og herunder fortsat iværksætte initiativer, der kan udbrede kendskabet til fonden. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Endelig kan 5,0 mio. kr. prioriteres til udvikling af smarte og effektive modeller og metoder til overvågning af kritisk infrastruktur, herunder også udvikling af en platform til overvågning af skibe i dansk, færøsk og grønlandsk farvand til gavn for sikkerhed og beskyttelse af kritisk infrastruktur bl.a. mhp. at forbedre mulighederne for at opdage skibe med mistænkelig adfærd. Midlerne udmøntes af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

2.5 Matchfinansieringsordningen

Aftalepartierne er enige om at afsætte 30,0 mio. kr. til at videreføre Matchfinansieringsordningen under Danmarks Eksport- og Investeringsfond. Matchfinansieringsordningen har til formål at sikre finansiering til iværksættere i de tidlige faser og skal sikre bedre brobygning mellem tilskudsfinansiering (f.eks. i Danmarks Innovationsfond) og markedsbaseret finansiering fra private investorer og fonde. Matchfinansieringsordningen giver således mulighed for, at den egenkapital mv., som virksomheden rejser fra private investorer, kan matches 1-til-1 med finansiering fra denne ordning. Matchfinansieringsordningen er en vigtig bidragsyder til, at innovative virksomheder kan videreudvikle sig til vækstsucceser. Midlerne udmøntes af Erhvervsministeriet.

2.6. Kunstig intelligens

Aftalepartierne er enige om at afsætte 100,0 mio. kr. i 2024 til forskning i og udvikling af kunstig intelligens. Kunstig intelligens rummer en række muligheder og udfordringer. Initiativet skal understøtte, at teknologiens potentialer udnyttes bedst muligt og kommer borgere, virksomheder og det danske samfund til gavn. Midlerne skal give forsknings- og innovationsindsatsen på området i Danmark et løft, herunder også den tidlige, grundlagsskabende forskning – bl.a. mhp. at kunne præge udviklingen af kunstig intelligens. Indsatsen skal desuden belyse etiske spørgsmål, hvilket kan bidrage til, at risici og trusler ift. kunstig intelligens mindskes. Samtidig skal indsatsen bidrage til, at Danmark, i en skærpet international konkurrence om teknologiudviklingen, herunder ift. ansvarlig kunstig intelligens, kan fastholde og tiltrække talent. Midlerne udmøntes af Danmarks Innovationsfond.

2.7. Forskning i halvledere, micro- og nanochips

Aftalepartierne er enige om at afsætte 30,0 mio. kr. til at understøtte dansk deltagelse i europæiske forsknings- og udviklingsinitiativer inden for halvledere, micro- og nanochips, herunder særligt etablering af et nationalt kompetencecenter. Mikrochips er grundstenen i den digitale omstilling af vores samfund og indgår i en lang

række af produkter. EU har afsat 24,6 mia. kr. til at øge europæisk forskning og udvikling inden for mikrochipområdet og øge virksomheders kapacitet i forhold til at producere mikrochips på kontinentet. Danmark kan med en øget national bevilling inden for mikrochips bane vejen for at underbygge danske styrkepositioner på området – og samtidig øge muligheden for hjemtag af europæiske midler.

Midlerne afsættes til medfinansiering af nationalt kompetencecenter 2024-2027. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Evt. uforbrugte midler kan udmøntes gennem det europæiske partnerskab Chips JU under Danmarks Innovationsfond.

2.8. Videnbaseret innovation og kommercialisering af forskning

Aftalepartierne er enige om at afsætte 90,0 mio. kr. til at udnytte potentialet for i højere grad at omsætte forskning til innovation til gavn for samfundet. Midlerne skal samtidig bidrage til en realisering af ambitionerne for videnbaseret innovation i regeringens kommende iværksætterstrategi.

Midlerne skal fremme samspillet mellem forskere, erhvervsliv, investorer mv. – med afsæt i forskning og ny teknologi – for dermed at øge universiteternes evne til f.eks. at skabe nye forskningsbaserede vækstvirksomheder. Midlerne skal give innovationsaktiviteter på universiteterne et løft for i højere grad at understøtte virksomhedssamarbejde, kompetenceudvikling af forskere inden for innovation, udvikling af konkrete forskningsbaserede løsninger mv. Samtidig igangsættes en indsats for at tilvejebringe bedre og mere robuste data for universiteternes innovations- og iværksætteraktivitet. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Aftalepartierne er enige om endvidere at afsætte 13,5 mio. kr. til at videreføre Fonden for entreprenørskab for at fremme uddannelse og entreprenørskab i hele Danmark. Midlerne udmøntes af Erhvervsministeriet.

3. Sundhed og life science

3.1 Life science, sundhed og velfærdsteknologi

Aftalepartierne er enige om at afsætte 316,5 mio. kr. i 2024 til strategisk og udfordringsdrevet forskning, teknologiudvikling og innovation inden for life science, sundhed og velfærdsteknologi. Danmarks Innovationsfond skal udmønte midlerne.

Midlerne skal understøtte, at Danmarks stærke viden- og forskningsposition inden for området omsættes til opfindelser, produkter og teknologier, der gavner de danske borgere, sundhedsvæsenet, virksomhedernes bundlinje og dansk eksport. Forskningen skal derfor så vidt muligt udføres i et tæt samspil mellem forskningsinstitutioner og erhvervsliv.

Forskningen kan bidrage til at udvikle nye lægemidler, herunder personlig medicin og det digitale sundhedsområde, inkl. sundhedsdataområdet, medicinsk udstyr og brug af kunstig intelligens. Forskningen kan også bidrage til at styrke den nære sundhed samt udvikling, afprøvning og anvendelse af velfærdsteknologi inden for bl.a. ældre-, social- og sundhedsområdet. Forskningen kan ligeledes bidrage til digitale forebyggelses- og behandlingstilbud for mennesker med psykiske lidelser samt klinisk outcome og økonomisk impact af helgenomsekventering mv.

Der skal i den gennemførte forskning tages højde for dataetiske principper, herunder ansvarlig brug af data og transparens.

3.2 Styrket klinisk og uafhængig forskning

Aftalepartierne er enige om at afsætte 210,0 mio. kr. til styrket patientnær klinisk og uafhængig forskning, herunder uafhængige forskerinitierede forsøg, studier mv. og forskning på områder, hvor der er begrænset kommerciel interesse, herunder sundhedsteknologi. Indsatsen kan bl.a. bidrage til ny viden om effekten af eksisterende standardbehandlinger for behandling og pleje, herunder om behandlingen og plejen har den forudsatte effekt- og bivirkningsprofil.

Endvidere kan indsatsen bidrage til at belyse, hvorvidt anvendelsen af eksisterende og tidsbesparende pleje- og behandlingsformer kan udvides til andre patient- og borgergrupper, og om eksisterende behandlings- og plejeformer kan implementeres i det nære sundhedsvæsen. Indsatsen skal derudover bidrage til forskning i kvindesygdomme, ulighed i sundhed mellem mænd og kvinder, kronisk sygdom og begrænsning af ulighed i sundhed og sygdom bl.a. på baggrund af handicap, arbejdsmiljø og socioøkonomiske vilkår, sygdom i et livslangt perspektiv og på tværs af generationer. Midlerne skal endvidere understøtte forskning vedr. det borgernære sundhedsvæsen, herunder de kommunale sundhedsopgaver. Midlerne kan også understøtte internationalt forskningssamarbejde.

Inden for den samlede ramme skal der også udmøntes midler til forskning i miljøfremmede stoffers indvirkning på fertiliteten og sammenhæng mellem miljø og lave fødselstal.

Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

Inden for den samlede ramme til klinisk forskning er aftalepartierne enige om, at der afsættes op til 5 mio. kr. til en belysning af huller i den medicinske forskning, hvor forekomsten af behandling i Danmark udelukkende eller primært er udviklet til og testet på mænd selvom sygdommen potentielt kunne have konsekvenser for begge køn. Uddannelses- og forskningsministeriet afklarer, hvordan en sådan belysning kan tilrettelægges, og hvem der kan gennemføre den.

3.3 Bedre rammer for forskning i psykiatrien

Aftalepartierne er enige om som opfølgning på det faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed at afsætte 100,0 mio. kr. til forskning i psykiatrien, herunder forebyggelse, årsagsforhold, tidlig indsats, behandling, kvalitet, sammenhæng og bruger- og pårørendeinddragelse, mistrivsel, ensomhed, metoder til nedbringelse af tvang, medicinfri alternativer såsom kunst, kultur og natur, digitale behandlingsformer og virtual reality. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

3.4. Bedre rammer for forskning i personlig medicin

Aftalepartierne er enige om at afsætte 35,0 mio. kr. til bedre rammer for forskning i personlig medicin i regi af Nationalt Genom Center. Midlerne udmøntes til Nationalt Genom Center med henblik på at understøtte den fortsatte videreudvikling af forskningsinfrastrukturen for personlig medicin. Som led i denne infrastruktur opbygges

bl.a. en genomdatabase og en variantdatabase. Disse databaser rummer et stort forskningsmæssigt potentiale, idet viden om genomet kan hjælpe med at forstå, hvordan sygdomme udvikler sig og dermed hvilke behandlingsformer, der vil være mest effektive. Infrastrukturen skal således understøtte forskning og udvikling af personlig medicin i Danmark. På sigt skal infrastrukturen derudover inddrages i en ny national infrastruktur for sundhedsdata.

3.5 Forskningsfyrtårne inden for life- og bioscience

Aftalepartierne er enige om at afsætte 40,0 mio. kr. til at etablere et internationalt førende fyrtårns- og forskningsmiljø i tilknytning til European Spallation Source (ESS) inden for life- og bioscience. ESS-fyrtårnsmiljøet kan understøtte udviklingen af nye avancerede materialer, der er afgørende for udviklingen af fremtidens lægemidler, ingredienser og fødevarer. ESS-fyrtårnsmiljøet skal etableres på et dansk værtsuniversitet på vegne af et nationalt konsortium. ESS-fyrtårnsmiljøet skal bidrage til kapacitetsopbygning i den danske forskningsverden med henblik på, at de danske forskningsinstitutioner og dansk erhvervsliv kan realisere de store potentialer, der er knyttet til det danske medværtsskab af ESS. Midlerne skal udmøntes gennem Uddannelses- og Forskningsministeriet med rådgivning fra Danmarks Frie Forskningsfond og Nationalt Udvalg for Forskningsinfrastruktur (NUFI).

Uddannelses- og forskningsministeriet udmønter bevillingen til ét værtsuniversitet på vegne af et nationalt konsortium.

3.6 Ældreforskning

Aftalepartierne er enige om at afsætte 30,0 mio. kr. til multidisciplinær og praksisnær forskning inden for pleje og omsorg til den ældre borger, der skal belyse ældre borgers sociale, psykologiske og fysiske robusthed, herunder blandt andet inden for pleje og omsorg i det nære sundhedsvæsen. Det kan eksempelvis være på områder som rehabilitering, omsorg og forebyggelse med fokus på de kommunale sundhedsopgaver. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

3.7. Forskning i zoonotiske epidemier

Aftalepartierne er enige om at afsætte 15,0 mio. kr. i 2024 til forskning i sygdomme, som kan springe mellem arter eller overføres via fødevarer og derved udgøre en trussel for folkesundheden. Midlerne udmøntes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i forlængelse af den forskningsbaserede myndighedsbetjening på området.

3.8. Forskning i COVID-19-indsats

Aftalepartierne er enige om at afsætte 21,6 mio. kr. i 2024 til forskning i generel COVID-19-indsats. Midlerne skal bidrage til Statens Serum Instituts epidemioovervågning for at sikre en forskningsbaseret tilgang til innovativ dataindsamling og analyse samt viden om effektiv COVID-19-håndtering, herunder ift. vaccineeffekt, senfølger og viden om virusvarianter. Forskningen kan ligeledes understøtte en bredere forståelse af epidemihåndtering i en mere generel kontekst. Midlerne udmøntes af Statens Serum Institut.

3.9 Forskning i ensomhed

Aftalepartierne er enige om at afsætte 20 mio. kr. til forskning i ensomhed. Midlerne skal bidrage med viden om årsager til ensomhed samt håndtering og forebyggelse

heraf på tværs af forskellige livsfaser og generationer. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

4. Trivsel og læring

4.1 Styrkelse af forskning i udsatte børn og unge samt mistrivsel

Aftalepartierne er enige om at afsætte 55,0 mio. kr. i 2024 til at styrke forskningen i udsathed og mistrivsel blandt børn og unge. Midlerne skal understøtte kapacitetsopbygning og styrket koordination af den praksisnære forskning i udsatte børn og unge og bidrage med øget viden om årsagssammenhænge, samspejlet med PPR mv.

Midlerne udmøntes dels af Danmarks Frie Forskningsfond med 35,0 mio. kr., dels til Nationalt center for forskning i udsathed blandt børn og unge (NUBU), som er et samarbejde mellem alle landets professionshøjskoler, med 20,0 mio. kr.

4.2 Læring og trivsel i grundskolen og forskning i teknologiforståelse

Aftalepartierne er enige om at afsætte 25,0 mio. kr. til at styrke praksisnær forskning og tilvejebringe ny viden om læring og trivsel i grundskolen. Initiativet skal samtidigt være med til at understøtte et styrket videngrundlag for læreruddannelsen ved at skabe en tættere sammenhæng mellem forskningen, læreruddannelsens indhold og skolens praksis, *jf. intentionerne i Aftalen om reform af læreruddannelsen af september 2022*. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

Aftalepartierne er ydermere enige om at afsætte 5,0 mio. kr. til forskning i teknologiforståelse i folkeskolen. Midlerne skal bidrage til forskning i, hvordan teknologiforståelse kan understøtte børn og unges mulighed for at forholde sig kritisk og reflekserivt til de teknologier, de omgives af i hverdagen, samt bidrage til at udvikle elevernes kreativitet til at udnytte teknologiernes muligheder. Midlerne skal udmøntes til det nyoprettede Videnscenter for Digital Teknologiforståelse mhp. at skabe viden, der er udviklet i samarbejde med praksis, således at teknologiforståelsen i folkeskolen og på læreruddannelsen styrkes. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

4.3 Stærkere forskningsmiljøer for erhvervsuddannelserne og arbejds-pædagogik og praksislæring

Aftalepartierne er enige om at afsætte 25,0 mio. kr. til at styrke og udvikle kvaliteten og attraktiviteten af erhvervsuddannelserne og gradvist at opbygge en stærkere, praksisrettet forskning om erhvervsuddannelserne. Midlerne udmøntes dels af Danmarks Frie Forskningsfond med 20,0 mio. kr., dels til Center for Viden om Erhvervsuddannelserne (CEVEU) med 5,0 mio. kr. Centeret består af et konsortium af Københavns Professionshøjskole og Center for Ungdomsforskning (CeFU) på Aalborg Universitet i samarbejde med Aarhus Universitet og Tænk tanken DEA.

Aftalepartierne er enige om ydermere at afsætte 10,0 mio. kr. i 2024 til forskning i arbejds-pædagogik og praksislæring på bl.a. de forberedende grunduddannelser. Midlerne afsættes med henblik på at styrke undervisernes viden om den praktiske tilgang til læring og udbrede en pædagogik, der kan tilføre eleverne dannelse via værksteds- og produktionsorienterede processer. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

5. Finansiering

Aftalepartierne er enige om at udmønte 3.814,5 mio. kr., herunder 2.804,9 mio. kr. fra forskningsreserven på § 35.11.02. i finanslovsforslaget for 2024, hvoraf 1.360,1 mio. kr. er et provenu fra Aftale om en reform af førtidspension og fleksjob af 30. juni 2012 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance.

Derudover er partierne enige om at omprioritere 1.009,6 kr. af bevillingen til Danmarks Innovationsfond på § 19.44.01. i finanslovsforslaget for 2024.

Partierne forpligter sig til at stemme for de ændringsforslag til forslag til finanslov for 2024, som følger af aftalen.

6. Opfølgning

Aftalepartierne noterer sig, at Uddannelses- og Forskningsministeriet frem mod næste års forskningsreserveforhandlinger vil belyse rammerne for udmøntning af praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter. Arbejdet vil tage afsæt i konklusionerne fra større undersøgelser, evalueringer m.v. samt erfaringerne fra de etablerede praksisnære og anvendelsesorienterede forskningscentre, virkemidler mv.

Aftale om fri forskning og fremtidens talentbase

mellem regeringen (Socialdemokratiet,
Venstre og Moderaterne), Socialistisk
Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Det
Konservative Folkeparti, Enhedslisten,
Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og
Alternativet

2. november 2023

Aftale om fri forskning og fremtidens talentbase

Regeringen og aftalepartierne er enige om at fordele 348,9 mio. kr. til initiativer i finansloven for 2024, *jf. tabel 1 nedenfor*.

Tabel 1

Aftale om fremtidens talentbase og fri forskning

1. Fremtidens talentbase og fri forskning	348,9
1.1. Forskertalentprogram Inge Lehmann	81,8
1.2. Forskertalentprogram Sapere Aude	67,7
1.3. Frie midler til Danmarks Frie Forskningsfond	100,0
1.4. Eliteforsk	10,5
1.5. Internationalt forskningssamarbejde	41,9
1.6. Nordisk og nordatlantisk forskningssamarbejde*	6,7
1.7. Opdatering af magtudredning	21,4
1.8. Forskningsformidling mv.	12,9
1.9. Bæredygtigt design og arkitektur på kunstneriske uddannelser	6,0

Anm.: 1,5 pct. af midlerne kan anvendes til administration. *Der etableres en lovhjemmel til at udvide Innovationsfondens virkefelt for så vidt angår Færøerne og Grønland.

1. Fremtidens talentbase og fri forskning

1.1. Forskertalentprogrammet Inge Lehmann

Aftalepartierne er enige om at afsætte 81,8 mio. kr. til at understøtte en mere ligelig kønsbalance i forskningsmiljøerne med fokus på de karrieretrin, hvor uligheden sætter ind. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

1.2. Forskertalentprogrammet Sapere Aude

Aftalepartierne er enige om at afsætte 67,7 mio. kr. til at styrke talentudviklingen i dansk forskning. Midlerne udmøntes af Danmarks Frie Forskningsfond.

1.3 Fri forskning

Aftalepartierne er enige om at afsætte 100,0 mio. kr. til at øge den samlede bevilling af frie midler under Danmarks Frie Forskningsfond, så den i alt er på 1.174,5 mio. kr.

1.4 Eliteforsk

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10,5 mio. kr. til initiativet EliteForsk, som ved en årlig begivenhed hædrer og belønner unge forskertalenter med priser og forskningsmidler. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

1.5 Internationalt forskningssamarbejde

Aftalepartierne er enige om at afsætte 41,9 mio. kr. til at videreføre indsatsen for at styrke dansk deltagelse i internationalt forskningssamarbejde. Midlerne skal under-

støtte danske forskeres og virksomheders adgang til international viden via samarbejde og adgang til netværk i de bedste globale videnmiljøer. Aftalepartierne er enige om at prioritere 1,9 mio. kr. til forskningsinfrastrukturen EU-XFEL, 4,0 mio. kr. til EU-initiativet om europæiske universiteter, 7,5 mio. kr. til Innovation Center Danmark for at bringe dansk forskning ud i verden og hjemtage viden samt innovationsindsatser på universiteterne samt 12,5 mio. kr. til at videreføre dansk medlemskab af den europæiske forskningsfacilitet ILL (Institut Laue-Langevin) med henblik på en fortsat opbygning af det danske neutronforskningsmiljø. Derudover skal midlerne understøtte danske virksomheders og videninstitutioners muligheder for at opnå bevillinger fra Horizon Europe og Den Europæiske Forsvarsfond mv. gennem bl.a. EUopSTART og Global Innovation Network Program. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

1.6. Nordisk forskningssamarbejde

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2,0 mio. kr. til den uvildige udredning af "Spiralsagen" og den øvrige svangerskabsforebyggelsespraksis over for grønlandske piger og kvinder fra 1960'erne til og med 1991. Midlerne skal dels gå til selve udredningsarbejdet, dels til arbejdet med at indhente vidneberetninger. Midlerne kommer oven i de 5,0 mio. kr., som blev afsat til den uvildige udredning af "Spiralsagen" i aftalerne om udmøntning af forskningsreserven mv. for 2023. Midlerne udmøntes af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Aftalepartierne er enige om ydermere at afsætte 3,0 mio. kr. i 2024 til dansk-islandsk samarbejde om at fremme studier i og kendskab til den Arnamagnæanske Håndskriftssamling. Af midlerne kan bl.a. afholdes tilskud til studieophold, yderligere digitalisering af håndskrifter og promovering. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Det forslås ligeledes, at der afsættes 1,7 mio. kr. i 2024 til at understøtte erhvervs-ph.d.ordningen for Grønland og på Færøerne. Midlerne udmøntes af Danmarks Innovationsfond.

1.7 Opdatering af Magtudredningen

Aftalepartierne er enige om at afsætte 21,4 mio. kr. i til opdatering af magtudredningen. Midlerne kommer oven i de 21,4 mio. kr., som blev afsat til formålet i aftalerne om udmøntning af forskningsreserven mv. for 2023. Aftalepartierne noterer sig et behov for evt. at revurdere finansieringsbehovet i de kommende år i lyset af formidlingsaktiviteter m.v. Opdateringen af magtudredningen blev igangsat i 2023. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet og vil tilgå den udpegede forskningsleder.

1.8. Forskningsformidling mv.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2,1 mio. kr. til Videnskab.dk, der er et uafhængigt netmedie med fokus på populærvidenskabelig formidling. Endvidere forslås det at afsætte 10,8 mio. til Grundtvig Centeret, der har til formål at gøre N.F.S. Grundtvigs forfatterskab offentligt tilgængeligt via digitalisering og kommenterede udgaver. Grundtvig Centeret har derudover til formål at fremme det almene studie af Grundtvig og hans virkningshistorie gennem forskning, undervisning og formidling. Midlerne udmøntes af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

1.9. Bæredygtigt design og arkitektur på kunstneriske uddannelser

Aftalepartierne er enige om at afsætte 6,0 mio. kr. til forsknings- og udviklingsprojekter inden for bæredygtigt design og arkitektur, der kan være med til at understøtte den grønne omstilling. Midlerne fordeles med 2,0 mio. kr. til hhv. Arkitekt-skolen Aarhus, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering samt Designskolen Kolding, der tilrettelægger forsknings- og udviklingsaktiviteterne inden for deres formål.

2. Finansiering

Aftalepartierne er enige om at udmønte 348,9 mio. kr. fra forskningsreserven på § 35.11.02 i finanslovsforslaget for 2024 til finansiering af aftalen.

Partierne forpligter sig til at stemme for de ændringsforslag til forslag til finanslov for 2024, som følger af aftalen.

3. Opfølgning

Aftalepartierne opfordrer uddannelses- og forskningsministeren til at prioritere fler-årige bevillinger for Grundtvig Centret.

Bilag 1 – Nøgletal for statslige forskningsmidler i finansloven for 2024

Tabel 1-3 viser udviklingen i bevillinger og nøgletal på udvalgte områder. Beløbene i 2024 er opgjort inklusive de aftalte prioriteringer i nærværende aftale.

Tabel 1

Det offentlige forskningsbudget, 2018-2024

Mio. kr., 2024-pl	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A. Det statslige forskningsbudget	19.164,1	19.294,5	20.773,4	21.010,9	20.086,2	20.573,4	21.030,8
B. Det øvrige forskningsbudget	6.101,5	6.582,9	7.084,7	6.807,7	7.096,2	7.498,8	7.639,9
Grundforskningsfond	472,2	500,8	591,5	546,2	396,3	556,4	538,0
Nordisk ministerråd	66,2	66,8	66,9	60,6	60,1	62,3	62,3
EU	2.118,1	2.278,8	2.425,5	1.997,4	2.428,3	2.616,0	2.813,2
Kommuner og regioner	3.444,9	3.736,5	4.000,8	4.203,6	4.211,5	4.264,2	4.226,4
A+B Det offentlige forskningsbudget, i alt	25.265,6	25.877,4	27.858,1	27.818,7	27.182,4	28.072,2	28.670,7

Kilde: Danmarks Statistik og FFL24.

Tabel 2

Øremærkede statslige forskningsbevillinger til grøn forskning og udvikling, 2018-2024

Mio. kr., 2024-pl	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Danmarks Innovationsfond	335,9	321,3	941,4	1.342,7	747,7	641,9	660,0
Danmarks Frie Forskningsfond	0,0	0,0	394,8	356,6	116,4	105,6	136,0
EUDP	463,0	514,3	666,7	729,1	530,9	525,0	525,4
MUDP	101,1	105,4	158,5	163,1	133,3	133,8	141,3
GUDP	249,0	272,8	280,5	255,3	246,5	247,1	276,5
Øvrige grønne initiativer	137,4	174,8	199,1	323,8	834,6	842,3	851,1
I alt	1.286,4	1.388,6	2.688,2	3.216,3	2.743,6	2.495,7	2.590,3

Kilde: FL18-23 og FFL24, indmeldinger fra ministerier og aftaler om fordeling af forskningsreserven.
Anm.: Øremærkede grønne bevillinger bygger på konkrete vurderinger af de enkelte bevillinger. 1,5 pct. af midlerne afsat med forskningsreserven i 2024 kan anvendes til administration.

Tabel 3

Udvikling i det endelige bevillingsniveau for fondene og UDP'erne, 2018-2024

Mio. kr., 2024-pl	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Danmarks Innovationsfond	1.617,8	1.748,3	2.663,5	2.024,7	1.771,4	1.691,5	1.826,6
Danmarks Frie Forskningsfond	1.402,1	1.445,1	1.805,5	1.692,5	1.541,9	1.763,3	1.944,3
EUDP	463,1	514,2	666,7	729,1	531,0	525,0	525,4
MUDP	101,1	105,4	158,5	163,1	133,3	133,8	141,3
GUDP	249,0	272,7	280,5	255,4	246,5	247,1	276,5

Kilde: FL18-23 og FFL24, og aftaler om fordeling af forskningsreserven.
Anm.: 1,5 pct. af midlerne afsat med forskningsreserven i 2024 kan anvendes til administration, og disse er fradraget beløbene i aftaleteksten i summerne for fondenes endelige bevillinger i tabel 3.
Der kan forekomme mindre tekniske justeringer af de endelige beløb i forbindelse med indbudgettering af bevillinger på ændringsforslagene til FFL24.